

reglamentari introduirà altres criteris de registre i valoració simplificats; en particular, en el gasto per l'Impost sobre Societats i en les operacions d'arrendament financer i d'altres de naturalesa semblant.

b) La modificació dels límits monetaris establits per a la presentació de balanç, estat de canvis en el patrimoni net i compte de pèrdues i guanys abreuiats conforme al Text Refós de la Llei de Societats Anònimes, a l'empara dels criteris fixats per les Directives comunitàries.

c) La dispensa de l'obligació de consolidar respecte d'aquelles societats, en les quals, no obstant això, estiguen obligades a efectuar la consolidació, puga concórrer alguna causa d'excepció prevista en les Directives Comunitàries.

2. S'autoritza el ministre d'Economia i Hisenda perquè, a proposta de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, i mitjançant una Orde ministerial, approve les adaptacions sectorials del Pla General de Comptabilitat.

3. S'autoritza l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes perquè approve normes de compliment obligatori en desplegament del Pla General de Comptabilitat i les seues normes complementàries, en particular, en relació amb els criteris de reconeixement i regles de valoració i elaboració dels comptes anuals.

Les normes dictades per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes hauran d'ajustar-se al procediment d'elaboració regulat en l'article 24.1 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

La present Llei entrarà en vigor el dia 1 de gener de 2008 i s'aplicarà respecte dels exercicis que s'inicien a partir de la dita data. No obstant això, la disposició addicional segona entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 4 de juliol de 2007.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

13024 *LLEI 17/2007, de 4 de juliol, per la qual es modifica la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric, per a adaptar-la al que disposa la Directiva 2003/54/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2003, sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat. («BOE» 160, de 5-7-2007.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

PREÀMBUL

La Directiva 96/92/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de desembre de 1996, relativa a normes comunes per al mercat interior de l'electricitat, va establir les bases per a la creació del mercat interior de l'electricitat

en la Unió Europea. L'experiència adquirida amb l'aplicació d'esta Directiva ha permès identificar els obstacles que poden impedir el funcionament competitiu d'este mercat, així com identificar les necessitats de millores.

Per això, la Directiva 2003/54/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2003, va establir noves normes comunes per a completar el Mercat Interior de l'electricitat i va derogar la Directiva 96/92/CE, introduint modificacions significatives.

En concret, introduïx noves mesures per a garantir unes condicions equitatives en l'àmbit de la generació i per a reduir el risc que apareguen posicions dominants i comportament abusiu, garantint així tarifes de transport i distribució no discriminatòries per mitjà d'un accés a la xarxa basat en tarifes publicades abans de la seua entrada en vigor, i vetllant per la protecció dels drets dels xicotets clients i dels clients vulnerables, i la publicació d'informació sobre les fonts d'energia per a producció d'electricitat, així com una referència a les fonts, quan estiguen disponibles, que faciliten informació sobre el seu impacte mediambiental.

Per a completar el mercat interior de l'electricitat, introduïx un avanç en el calendari d'obertura dels mercats i estableix l'organització i les funcions dels gestors de xarxes de transport o distribució per a assegurar que els consumidors puguen accedir a la xarxa en condicions no discriminatòries.

A més per a garantir la no-discriminació, una autèntica competència i un funcionament eficaç del mercat, la Directiva estableix un mateix conjunt mínim de competències que han d'assumir les autoritats de tots els Estats Membres.

La Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric, i les seues disposicions normatives de desenrotllament, van establir el règim jurídic de les activitats destinades al subministrament d'energia elèctrica, consistents en la seua generació, transport, distribució, comercialització i intercanvis intracomunitaris i internacionals, així com la gestió econòmica i tècnica del sistema elèctric, d'acord amb les previsions contingudes en la Directiva 96/92/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de desembre, sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat.

Si bé la Directiva 2003/54/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de juny de 2003, introduïx novetats per a completar el Mercat Interior de l'electricitat, cal assenyalar que la major part de les disposicions establides en esta ja es troben incorporades en la legislació espanyola, per la qual cosa la seua adequació només afecta la necessitat de modificar aspectes puntuals.

Es tracta d'una directiva que permet la coexistència de distintes formes d'organització del sistema elèctric, en les quals introduïx aquelles exigències que són indispensables per a garantir la convergència gradual cap a un mercat europeu d'electricitat.

La present Llei incorpora al nostre ordenament aquelles previsions contingudes en la Directiva 2003/54/CE, de 26 de juny, del Parlament Europeu i del Consell sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat i per la qual es deroga la Directiva 96/92/CE, que requereixen una modificació de la Llei del Sector Elèctric.

Pel que fa a l'obligació continguda en la mencionada Directiva consistent en el fet que cada Estat Membre designe formalment les autoritats reguladores del seu país, es complix a l'exigència de designació explícita de les autoritats reguladores, modificant l'article 3 de la Llei del Sector Elèctric.

A fi d'assegurar, entre d'altres, un accés eficaç i no discriminatori les xarxes dels distribuïdors, es reforma la configuració actual de l'activitat de distribució en la Llei del Sector Elèctric. L'activitat de subministrament a tarifa deixa de formar part de l'activitat de distribució l'1 de gener de 2009.

Per a evitar imposar una càrrega administrativa i financera desproporcionada a les xicotetes empreses de distribució, tal com preveu la directiva, s'eximix els xicotets distribuïdors, de menys de 100.000 clients, dels requisits de separació legal i funcional d'activitats.

A partir de l'1 de gener de 2009 el subministrament passa a ser exercit en la seua totalitat pels comercialitzadors en lliure competència, i són els consumidors d'electricitat els qui trien lliurement el seu subministrador.

S'adapten tots els drets i les obligacions dels comercialitzadors i distribuïdors al nou orde establert, tenint en compte que la distribuïdora deixa de subministrar a tarifa i considera, a més, el nou concepte de subministrador d'últim recurs. En esta línia cal destacar que es reforcen les obligacions en relació amb la formalització de contractes dels consumidors i el manteniment de les bases de dades de punts de subministrament, que garantixen l'accés en igualtat de condicions.

S'adopta un enfocament progressiu a fi que les empreses puguen adaptar-se i garantir que s'establisquen les mesures i els règims adequats per a protegir els interessos dels consumidors i assegurar que estos tinguen un dret real i efectiu d'elecció del seu subministrador.

Així, es manté el subministrament a tarifa fins a l'1 de gener de 2009 i és a partir d'esta data quan es creen les tarifes d'últim recurs, que són preus màxims establits per l'Administració per a determinats consumidors, per als quals es concep el subministrament elèctric com a servici universal, tal com preveu la Directiva. Esta activitat la realitzaran les empreses comercialitzadores a les quals s'impose esta obligació, les quals hauran de dur a terme l'activitat amb separació de comptes, diferenciada de l'activitat de subministrament lliure.

Per a complir l'exigència de la separació que, en relació amb els gestors de les xarxes de transport i operadors del sistema, preveu la Directiva respecte a activitats de compravenda d'energia elèctrica, s'inclou el mandat de donar solució als contractes subscrits per Red Eléctrica de España, SA, en el termini de quatre mesos des de l'entrada en vigor de la Llei del Sector Elèctric, de tal manera que la dita societat deixe de ser responsable de la seua gestió.

S'inclouen expressament les obligacions d'informació i publicitat de comptes de les empreses amb el detall que estableix la Directiva en l'article 19 i es preveuen les mesures de separació funcional i de gestió entre les diferents activitats.

S'adapten els terminis de resolució de les reclamacions administratives contra un gestor de xarxa de transport o de distribució, d'acord amb l'article 23.5 de la Directiva, que els reduïx a dos mesos. Es preveu, al seu torn, que este termini pugua prorrogar-se per dos mesos si l'organisme responsable sol·licita informació addicional i per més temps amb el consentiment del reclamant.

Es faculta el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç per a aprovar els preus de les tarifes i els peatges d'accés, i el Govern perquè establisca una metodologia de càlcul de les tarifes i peatges d'accés, i afija el detall dels costos que han d'incloure, de tal manera que cada servici cobrisca els costos que provoca.

A més, s'introdueixen determinades modificacions, que si bé no vénen estrictament derivades de les exigències que estableix la normativa, redunden en una millora del funcionament eficaç del mercat, que contribuïxen a millorar l'eficàcia en la instal·lació d'infraestructures elèctriques i a desenrotllar les diferents modalitats de contractació.

Es realitza una diferenciació en la xarxa de transport, en la qual s'introdueix una separació entre transport primari i secundari, i es redistribuïxen i aclariexen les competències administratives per a l'autorització d'estes instal·lacions, establint la competència de l'Administració General de l'Estat per a l'autorització d'estes instal·lacions.

A més, el règim econòmic de les connexions elèctriques s'assigna a les comunitats autònomes dins dels límits bàsics que establisca el Govern.

Com a activitat regulada que és el transport, amb caràcter de monopoli natural, s'assigna en règim d'exclusivitat esta figura de transportista a una única societat.

Per a diferenciar les funcions destinades a assegurar el subministrament d'energia elèctrica, es crea una unitat orgànica específica encarregada de desenrotllar les funcions d'operador del sistema i gestor de les xarxes de transport dins de Red Eléctrica de España, SA. Esta mesura adicional garantix la independència funcional i de gestió d'esta activitat, de l'activitat que la Red Eléctrica de España, SA, exercix com a transportista.

Com a complement a l'objectiu que persegueix la Directiva de l'accés eficaç i no discriminatori a les xarxes dels distribuïdors, es crea l'Oficina de Canvis de Subministrador, una societat independent responsable de la supervisió i, si és el cas, gestió centralitzada de les comunicacions i registre formal dels canvis de subministrador d'energia elèctrica.

Lesmentada Oficina, per a l'exercici de les seues funcions, tindrà accés a les bases de dades de punts de subministrament de les empreses.

S'introdueixen canvis en la Llei que permeten millorar la competència i el funcionament eficaç del mercat, tenint en compte la creació del Mercat Ibèric de l'Electricitat, i les reformes efectuades en el Reial Decret Llei 5/2005, d'11 de març, de reformes per a l'impuls de la productivitat i per a la millora de la contractació pública i en el Reial Decret 1454/2005, de 2 de desembre, pel qual es modifiquen determinades disposicions relatives al sector elèctric.

Entre d'altres, s'adapten les possibilitats de contractació i d'actuació dels agents en el mercat. S'elimina la figura d'agent extern, que passa a ser inclosa en la figura de comercialitzador. Es flexibilitzen els requisits per a realitzar intercanvis intracomunitaris en línia amb els avanços del mercat interior de l'electricitat i es reforcen les obligacions de l'Operador de Sistema en la seua funció de gestor de transport i de garantia de seguretat de subministrament. Així mateix, es reestructura en la Llei el finançament de l'operador del mercat i es modifica el règim sancionador de la Llei a fi d'adaptar-lo a les noves obligacions establides.

Finalment, s'introdueixen millores de caràcter purament tècnic, que es referixen fonamentalment a l'adequació de la terminologia utilitzada en la Llei.

Article únic. *Modificacions de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric.*

La Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric, es modifica en els termes següents:

U. Es modifica l'apartat 2 de l'article 2, que queda redactat com seguix:

«2. Estes activitats s'exerciran garantint l'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctriques a tots els consumidors demandants del servici dins del territori nacional i tindran la consideració de servici essencial.»

Dos. El títol de l'article 3 passa a tindre la redacció següent:

«Article 3. *Competències de les autoritats reguladores.*»

Tres. S'afegiu un paràgraf al principi de l'article 3 amb la redacció següent:

«Les competències en el sector elèctric que corresponen a les diferents autoritats reguladores són les següents:»

Quatre. El subapartat c), de l'apartat 1, de l'article 3, queda redactat com següent:

«c) Regular l'estructura de preus i, per mitjà de peatge, el corresponent a l'ús de xarxes de transport i distribució, així com establir els criteris per a l'atorgament de garanties pels subjectes que corresponga i determinar, si és el cas, per mitjà de tarifa d'últim recurs, el preu màxim del subministrament d'energia elèctrica als consumidors que reglamentàriament es determine.»

Cinc. El subapartat e), de l'apartat 1, del el 3, queda redactat com següent:

«e) Regular l'organització i el funcionament del mercat de producció d'energia elèctrica.»

Sis. S'afegiu el subapartat j), a l'apartat 1 de l'article 3, amb la redacció següent:

«j) Determinar els drets i les obligacions dels subjectes relacionats amb el subministrament d'energia elèctrica d'últim recurs.»

Set. S'afegiu un subapartat k) a l'apartat 1 de l'article 3, amb la redacció següent:

«k) Aprovar per mitjà de Resolució del secretari general d'Energia les regles de mercat i els procediments d'operació de caràcter instrumental i tècnic necessaris per a la gestió econòmica i tècnica del sistema.»

Huit. El subapartat a), de l'apartat 2, de l'article 3, queda redactat com següent:

«a) Sense perjudi de les especificitats establides en la reglamentació singular a què es referix l'article 12, autoritzar les instal·lacions elèctriques de generació de potència elèctrica instal·lada superior a 50 MW elèctrics, les de transport secundari i distribució que excedisquen l'àmbit territorial d'una Comunitat Autònoma, i totes les instal·lacions de transport primari.»

Nou. El subapartat c), de l'apartat 3, de l'article 3, queda redactat com següent:

«c) Autoritzar les instal·lacions elèctriques no previstes en el punt a) de l'apartat 2, així com exercir les competències d'inspecció i sanció que afecten les dites instal·lacions.

En tot cas, es consideraran incloses les autoritzacions de les instal·lacions a què fan referència els articles 12 i 28.3.»

Deu. El subapartat d), de l'apartat 3, de l'article 3, queda redactat com següent:

«d) Impartir instruccions relatives a l'ampliació, millora i adaptació de les xarxes i instal·lacions elèctriques de transport o distribució de la seua competència, i supervisar-ne el compliment. Així mateix, determinar en quins casos l'extensió de les xarxes es considera una extensió natural de la xarxa de distribució o es tracta d'una línia directa o una connexió en aplicació dels criteris que establisca el Govern.»

Onze. S'afegiu un nou subapartat g) a l'apartat 3 de l'article 3, amb la redacció següent:

«g) Supervisar el compliment de les funcions dels gestors de les xarxes de distribució en el seu respectiu territori.»

Dotze. S'afegiu un punt h) a l'apartat 3 de l'article 3.

«h) Amb independència de les competències de l'Administració General de l'Estat, el foment de les energies renovables de règim especial i de l'eficiència energètica en el territori de la seua Comunitat.»

Tretze. S'afegiu l'apartat 5 de l'article 3, amb la redacció següent:

«5. Sense perjudi de les competències atribuïdes als diferents òrgans de Defensa de la Competència, la Comissió Nacional d'Energia, a més de les funcions que se li atribuïxen en l'apartat 3 de la disposició addicional onze de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del Sector d'Hidrocarburs, i a fi de garantir l'absència de discriminació, una autèntica competència i un funcionament eficaç del mercat, supervisarà:

a) La gestió i l'assignació de capacitat d'interconnexió.

b) Els mecanismes destinats a resoldre la congestió de la capacitat en les xarxes.

c) El temps utilitzat pel transportista i les empreses de distribució a efectuar connexions i reparacions.

d) La publicació d'informació adequada per part dels gestors de xarxa de transport i distribució sobre les interconnexions, la utilització de la xarxa i l'assignació de capacitats a les parts interessades.

e) La separació efectiva de comptes a fi d'evitar subvencions encreuades entre activitats de generació, transport, distribució i subministrament.

f) Les condicions i tarifes de connexió aplicables als nous productors d'electricitat.

g) La mesura en què els gestors de xarxes de transport i distribució estan complint les seues funcions.

h) El nivell de transparència i de competència.

i) El compliment de la normativa i els procediments relacionats amb els canvis de subministrador que es realitzen, així com l'activitat de l'Oficina de Canvis de Subministrador.

j) El compliment de les obligacions d'informació que siga proporcionada als consumidors sobre l'origen de l'energia que consumixen, així com dels impactes ambientals de les distintes fonts d'energia utilitzades.

A este efecte, la Comissió Nacional d'Energia podrà dictar circulars, que hauran de ser publicades en el «Boletín Oficial del Estado», per a demanar dels subjectes que actuen en el mercat de producció d'energia elèctrica tota la informació que siga necessària per a efectuar la supervisió.»

Catorze. Es modifica el punt g) de l'apartat 3 de l'article 4, que queda redactat com següent:

«g) Els criteris de protecció mediambiental que han de condicionar les activitats de subministrament d'energia elèctrica, a fi de minimitzar l'impacte ambiental produït per les dites activitats.»

Quinze. Es modifica la totalitat de l'article 9, que queda redactat de la manera següent:

«Article 9. *Subjectes.*

Les activitats destinades al subministrament d'energia elèctrica a què es referix l'article 1.1 de la

present Llei seran desenrotllades pels següents subjectes:

a) Els productors d'energia elèctrica, que són aquelles persones físiques o jurídiques que tenen la funció de generar energia elèctrica, ja siga per al seu consum propi o per a tercers, així com les de construir, operar i mantindre les centrals de producció.

b) L'operador del mercat, societat mercantil que té les funcions que li atribuïx l'article 33 de la present Llei.

c) L'operador del sistema, societat mercantil que té les funcions que li atribuïx l'article 34 de la present Llei.

d) El transportista, que és aquella societat mercantil que té la funció de transportar energia elèctrica, així com construir, mantindre i maniobrar les instal·lacions de transport.

e) Els distribuïdors, que són aquelles societats mercantils que tenen la funció de distribuir energia elèctrica, així com construir, mantindre i operar les instal·lacions de distribució destinades a situar l'energia en els punts de consum.

f) Els comercialitzadors, que són aquelles societats mercantils que, accedint a les xarxes de transport o distribució, adquirixen energia per a la seua venda als consumidors, a altres subjectes del sistema o per a realitzar operacions d'intercanvi internacional en els termes establits en la present Llei.

El Govern, amb la consulta prèvia a les comunitats autònomes, determinarà els comercialitzadors que assumiran l'obligació de subministrament d'últim recurs.

g) Els consumidors, que són les persones físiques o jurídiques, que compren l'energia per al seu propi consum.

Aquells consumidors que adquirisquen energia directament en el mercat de producció es denominaran Consumidors Directes en Mercat.

h) (suprimit).»

Setze. Es modifica l'apartat 1 de l'article 10, que queda redactat com següent:

«1. Tots els consumidors tindran dret a l'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, en el territori nacional, en les condicions que reglamentàriament establisca el Govern, amb la col·laboració de les comunitats autònomes.

Els consumidors que es determine tindran dret al subministrament d'energia elèctrica a preus màxims que podran ser fixats pel Govern i tindran la consideració de tarifes d'últim recurs.»

Dèsset. Els apartats 1, 2 i 3 de l'article 11 passen a tindre la redacció següent:

«1. La producció d'energia elèctrica es desenrotlla en un règim de lliure competència en el mercat de producció d'energia elèctrica.

El mercat de producció d'energia elèctrica és l'íntegrat pel conjunt de transaccions comercials de compra i venda d'energia i d'altres servicis relacionats amb el subministrament d'energia elèctrica.

El mercat de producció d'energia elèctrica s'estructura en mercats a termini, mercat diari, mercat intradiari, la resolució de restriccions tècniques del sistema, els servicis complementaris, la gestió de desviacions i mercats no organitzats.

Els subjectes definits en l'article 9 que actuen en el mercat de producció a què es referix el paràgraf anterior podran pactar lliurement els termes dels contractes de compravenda d'energia elèctrica que

subscriguen, respectant les modalitats i continguts mínims que preveu esta Llei y els seus Reglaments de desplegament.

2. L'operació del sistema, el transport i la distribució tenen caràcter d'activitats regulades, el règim econòmic i de funcionament de les quals s'ajustarà al que preveu esta Llei. Es garantix l'accés de tercers a les xarxes de transport i distribució en les condicions tècniques i econòmiques que establix esta Llei.

3. Sense perjuí del que s'establix per al subministrament d'últim recurs, la comercialització s'exercirà lliurement en els termes que preveu esta Llei, i el seu règim econòmic estarà determinat per les condicions que es pacten entre les parts.»

Díhuit. S'afig un paràgraf al final de l'article 11 amb el text següent:

«El Govern podrà determinar el funcionament del mercat diari i intradiari basant-se en ofertes d'unitats de producció ja siguen físiques o en cartera.»

Dé nou. Es modifiquen els apartats 2 i 3, de l'article 13, que queden redactats de la manera següent:

«2. Les adquisicions d'energia a través de les interconnexions amb altres països podran ser realitzades pels productors, comercialitzadors i consumidors directes en mercat.

La dita energia podrà adquirir-se per mitjà de qualssevol de les modalitats de contractació que s'autoritzen en el desplegament d'esta Llei.

3. Les vendes d'energia, a través de les interconnexions amb altres països, podran ser realitzades pels productors, comercialitzadors i consumidors directes en mercat. Estes operacions hauran de ser comunicades a l'operador del sistema, que podrà denegar-les quan impliquen un risc cert per al subministrament.»

Vint. Es modifiquen els apartats 5 i 6 de l'article 13, en els termes següents:

«5. Els intercanvis d'energia elèctrica, a través de les interconnexions amb països no pertanyents a la Unió Europea, estaran, en tot cas, sotmesos a autorització administrativa del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

6. El règim jurídic i econòmic a què se sotmetran els intercanvis intracomunitaris i internacionals es regularà reglamentàriament respectant els principis de competència i transparència que han de regir el mercat de producció. En tot cas, els subjectes que realitzen operacions d'exportació d'energia elèctrica hauran d'abonar els costos del sistema que proporcionalment els corresponguen.»

Vint-i-u. L'article 14 queda redactat com següent:

«Article 14. *Separació d'activitats.*

1. Les societats mercantils que desenrotllen alguna o algunes de les activitats regulades a què es referix l'apartat 2 de l'article 11 han de tindre com a objecte social exclusiu el desenrotllament d'estes sense que puguin, per tant, realitzar activitats de producció o de comercialització ni prendre participacions en empreses que realitzen estes activitats.

2. No obstant això, un grup de societats podrà desenrotllar activitats incompatibles d'acord amb la Llei, sempre que siguen exercitades per societats diferents, i es complisquen els següents criteris d'independència:

a) Les persones responsables de la gestió de societats que realitzen activitats regulades no

podran participar en estructures organitzatives del grup empresarial que siguin responsables, directament o indirectament, de la gestió quotidiana d'activitats de generació o comercialització.

b) Els grups de societats garantirán la independència de les persones responsables de la gestió de societats que realitzen activitats regulades per mitjà de la protecció dels seus interessos professionals. En particular, establiran garanties pel que fa a la seua retribució i el seu cessament.

Les societats que realitzen activitats regulades i les persones responsables de la seua gestió que es determine no podran posseir accions de societats que realitzen activitats de producció o comercialització.

A més, les societats que realitzen activitats regulades, així com els seus treballadors, no podran compartir informació comercialment sensible amb les empreses del grup de societats a les quals pertanguen, en cas que estes realitzen activitats liberalitzades.

c) Les societats que realitzen activitats regulades tindran capacitat de decisió efectiva, independent del grup de societats, respecte a actius necessaris per a explotar, mantindre, o desenrotllar la xarxa de transport o distribució d'energia elèctrica.

No obstant això, el grup de societats tindrà dret a la supervisió econòmica i de la gestió de les mencionades societats, i podran sotmetre a aprovació el pla financer anual, o instrument equivalent, així com establir límits globals al seu nivell d'endeutament.

En cap cas podrà el grup empresarial donar instruccions a les societats que realitzen activitats regulades respecte de la gestió quotidiana, ni respecte de decisions particulars referents a la construcció o millora d'actius de transport o distribució, sempre que no se sobrepassi el que estableix el pla financer anual o instrument equivalent.

d) Les societats que realitzen activitats regulades establiran un codi de conducta en el qual s'exposen les mesures adoptades per a garantir el compliment del que s'ha estipulat en els apartats a), b) i c) anteriors.

El dit codi de conducta establirà obligacions específiques dels empleats, i el seu compliment serà objecte de l'adequada supervisió i avaluació per la societat.

Anualment, es presentarà un informe al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i a la Comissió Nacional d'Energia, que serà publicat, indicant les mesures adoptades per a aconseguir el compliment del que s'ha estipulat en els apartats a), b) i c) anteriors.

3. Sense perjudi del que estableix l'apartat 1, qualsevol adquisició de participacions accionaries per part d'aquelles societats mercantils que exercisquen activitats regulades exigirà l'obtenció de l'autorització prèvia a què es referix la funció catorze de l'apartat 1 del punt tercer de la disposició addicional onze de la Llei 34/1998, de 7 octubre, del Sector d'Hidrocarburs.

4. El conjunt d'obligacions establides en els apartats 1 i 2 del present article no seran aplicables a les empreses distribuïdores amb menys de 100.000 clients connectats a les seues xarxes als quals se'ls haja aplicat la disposició transitòria onze de la present Llei.»

Vint-i-dos. Es modifica l'article 15 i el seu títol, que queden redactats com següent:

«Article 15. *Retribució de les activitats.*

1. Les activitats destinades al subministrament d'energia elèctrica seran retribuïdes econòmicament en la forma disposada en la present Llei a càrrec dels peatges i els preus satisfets.

2. Per a la determinació dels peatges i preus que hauran de satisfer els consumidors s'establirà reglamentàriament la retribució de les activitats amb criteris objectius, transparents i no discriminatoris que incentiven la millora de l'eficàcia de la gestió, l'eficiència econòmica i la tècnica de les dites activitats i la qualitat del subministrament elèctric.»

Vint-i-tres. L'apartat 1 de l'article 16 queda redactat com següent:

«a) L'energia elèctrica negociada a través dels mercats diari i intradiari que es retribuirà sobre la base del preu resultant de l'equilibri entre l'oferta i la demanda d'energia elèctrica oferida en estos.

L'energia elèctrica negociada a través dels mercats de contractació bilateral o física o a termini que es retribuirà sobre la base del preu de les operacions contractades en ferm en els mencionats mercats.

Este concepte retributiu es definirà considerant les pèrdues incorregudes en la xarxa de transport i els costos derivats de les alteracions del règim normal de funcionament del sistema d'ofertes.

b) Els servicis d'ajust del sistema necessaris per a garantir un subministrament adequat al consumidor.

Reglamentàriament es determinarà tots els servicis que es consideren d'ajust del sistema, així com el seu règim retributiu, i es diferenciarà aquells que tinguen caràcter obligatori d'aquells potestatus.

c) Addicionalment el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç podrà establir una retribució en concepte de pagament per capacitat segons les necessitats de capacitat del sistema.»

Vint-i-quatre. Els apartats 2, 4 i 5 de l'article 16, queden redactats com següent:

«2. La retribució de l'activitat de transport s'establirà reglamentàriament atenent els costos d'inversió i operació i manteniment de les instal·lacions.

Per al reconeixement de la retribució de les noves instal·lacions de transport serà requisit indispensable que hagen sigut incloses en la planificació a què es referix l'article 4 d'esta Llei.

Addicionalment, s'inclouran els destinats a reduir l'impacte socioambiental derivat de la construcció d'infraestructures de transport, l'import dels quals, forma de recaptació, destinació específica i gestió seran fixats pel Govern fins una quantia màxima del 3% de la retribució de la dita activitat.»

«4. Sense perjudi del que s'ha establert en relació amb el subministrament d'últim recurs, la retribució a l'activitat de comercialització serà la que lliurement es pacte per les parts.

5. Tindran la consideració de costos permanents de funcionament del sistema els conceptes següents:

Els costos que, per l'exercici d'activitats de subministrament d'energia elèctrica en territoris insulars i extrapeninsulars, puguen integrar-se en el sistema d'acord amb l'apartat 3 de l'article 12.

Els costos reconeguts a l'operador del sistema.

Els costos de funcionament de la Comissió Nacional d'Energia.»

Vint-i-cinc. Es modifica l'apartat 8 de l'article 16, que queda redactat com següent:

«8. Reglamentàriament s'establirà el règim econòmic dels drets per connexions i la resta d'actuacions necessàries per a atendre els requeriments de subministrament dels usuaris. Els drets a pagar per connexions seran fixats per les comunitats autònomes dins d'un marge del $\pm 5\%$ dels drets que el Govern establisca segons la potència que se sol·licite i de la ubicació del subministrament, de manera que s'assegure la recuperació de les inversions en les quals incórreguen les empreses distribuïdores. Els ingressos per este concepte es consideraran, amb caràcter general, retribució de l'activitat de distribució.

En aquelles comunitats autònomes en què no s'haja desenrotllat el règim econòmic dels drets de connexió, s'aplicarà el règim econòmic establert reglamentàriament.»

Vint-i-sis. S'afegint l'apartat 9 a l'article 16 amb la redacció següent:

«9. L'operador del mercat es finançarà basant-se en els preus que este cobrix els agents que hi participen pels servicis que presta.»

Vint-i-set. Es modifiquen els articles 17, 18 i 19 i els seus títols, que queden redactats de la forma següent:

«Article 17. *Peatges d'accés a les xarxes.*

1. El ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, amb l'acord previ de la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics, dictarà les disposicions necessàries per a l'establiment dels peatges d'accés a les xarxes, que s'establiran basant-se en els costos de les activitats regulades del sistema que corresponguen, incloent-hi els costos permanents i els costos de diversificació i seguretat d'abastiment.

Els peatges, així calculats, seran únics en tot el territori nacional i no inclouran cap tipus d'impostos.

2. Els peatges tindran en compte les especialitats per nivells de tensió i les característiques dels consums per horari i potència.

3. El Govern establirà la metodologia de càlcul dels peatges.

4. En cas que les activitats elèctriques siguin gravades amb tributs de caràcter autonòmic o local, la quota de les quals s'obtinga per mitjà de regles no uniformes per al conjunt del territori nacional, al peatge d'accés se li podrà incloure un suplement territorial, que podrà ser diferent en cada Comunitat Autònoma o entitat local.

Article 18. *Tarifes d'últim recurs.*

1. Les tarifes d'últim recurs, que seran úniques en tot el territori nacional, seran els preus màxims que podran cobrar els comercialitzadors que, d'acord amb el que preveu l'apartat f) de l'article 9, assumisquen les obligacions de subministrament d'últim recurs, als consumidors que, d'acord amb la normativa vigent per a estes tarifes, s'hi acullen.

Estes tarifes d'últim recurs es fixaran de manera que en el seu càlcul es respecte el principi de suficiència d'ingressos i no ocasionen distorsions de la competència en el mercat.

2. Les tarifes d'últim recurs tindran en compte les especialitats que hi corresponguen. Per al seu càlcul, s'inclouran de forma additiva en la seua estructura els conceptes següents:

a) El cost de producció d'energia elèctrica, que es determinarà atenent el preu mitjà previst del qui-lovat hora en el mercat de producció durant el

període que reglamentàriament es determine i que serà revisable de manera independent.

b) Els peatges d'accés que hi corresponguen.

c) Els costos de comercialització que hi corresponguen.

3. El Govern establirà la metodologia de càlcul de les tarifes d'últim recurs. El ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, mitjançant una orde ministerial, amb l'acord previ de la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics, dictarà les disposicions necessàries per a l'establiment d'estes tarifes d'últim recurs.

4. Les tarifes d'últim recurs per a cada categoria de consum no inclouran cap tipus d'impostos que s'hi apliquen.

5. En cas que les activitats elèctriques foren gravades amb tributs de caràcter autonòmic o local, la quota de les quals s'obtinga per mitjà de regles no uniformes per al conjunt del territori nacional, a la tarifa d'últim recurs se li podrà incloure un suplement territorial, que podrà ser diferent en cada Comunitat Autònoma o entitat local.

6. A fi que hi haja la major transparència en els preus del subministrament d'energia elèctrica, es desglossaran en la facturació a l'usuari, en la forma que reglamentàriament es determine, almenys, els imports corresponents a la imputació dels costos de diversificació i seguretat de garantia d'abastiment i permanents del sistema, i els tributs que graven el consum d'electricitat, així com els suplementos territorials quan corresponguen.

Article 19. *Cobrament i liquidació dels peatges i preus.*

1. Els peatges d'accés a les xarxes de transport i distribució i els preus per altres servicis regulats destinats al subministrament d'energia elèctrica seran cobrats per les empreses distribuïdores, havent de donar a les quantitats ingressades l'aplicació que corresponga d'acord amb el que preveu la present Llei.

2. El Govern establirà reglamentàriament el procediment de repartiment dels fons ingressats pels distribuïdors entre els quals realitzen les activitats incloses en el sistema, atenent la retribució que els corresponga de conformitat amb la present Llei.

3. Els subjectes a què es referix l'article 9 s'adheriran a les condicions que establisquen l'operador del mercat i l'operador del sistema per a la realització de les operacions de liquidació i pagament de l'energia que hi corresponguen, les quals seran públiques, transparents i objectives.»

Vint-i-huit. Es modifiquen els apartats 1, 2, 3 i 4 de l'article 20, que queden redactats com següent:

«1. Les entitats que desenrotllen alguna o algunes de les activitats a què es referix l'article 1.1 de la present Llei portaran la seua comptabilitat, d'acord amb el capítol VII de la Llei de Societats Anònimes, encara que no tinguen el dit caràcter.

El Govern regularà les adaptacions que foren necessàries per al supòsit que el titular de l'activitat no siga una societat anònima.

En tot cas, les empreses hauran de tindre en la seua seu central a disposició del públic una còpia dels seus comptes anuals.

2. Sense perjuí de l'aplicació de les normes generals de comptabilitat a les empreses que realitzen activitats a les quals es referix l'article 1.1 de la present Llei o a les societats que hi exercisquen control, el Govern podrà establir per a estes les especialitats comptables i de publicació de comptes que es

consideren adequades, de tal manera que es reflectisquen amb nitidesa els ingressos i els gastos de les activitats elèctriques i les transaccions realitzades entre societats d'un mateix grup.

Entre les especialitats comptables a establir pel Govern per a les empreses que realitzen activitats elèctriques es concedirà especial atenció a la inclusió en els comptes anuals de la informació relativa a les actuacions empresarials amb incidència sobre el medi ambient, amb l'objectiu d'integrar progressivament els criteris de preservació de l'entorn en els processos de decisió econòmica de les empreses.

En el cas de les societats que tinguen com a objecte la realització de les activitats regulades, d'acord amb el que disposa l'article 11.2 de la present Llei, portaran en la seua comptabilitat comptes separats que diferencien entre els ingressos i els costos imputables estrictament a cada una de les dites activitats, a fi d'evitar discriminacions, subvencions entre activitats distintes i distorsions de la competència.

Els comercialitzadors que es designen d'últim recurs portaran en la seua comptabilitat interna comptes separats de les activitats de subministrament d'últim recurs de la resta d'activitats.

Les societats que exercisquen activitats elèctriques no regulades portaran comptes separats de l'activitat de producció, de comercialització, d'aquelles altres no elèctriques que realitzen en el territori nacional i de totes aquelles altres que es realitzen a l'exterior.

Els productors en règim especial portaran en la seua comptabilitat interna comptes separats de les activitats elèctriques i d'aquelles que no ho siguen.

3. Les entitats hauran d'explicar en la memòria dels comptes anuals els criteris aplicats en el repartiment de costos respecte a les altres entitats del grup que realitzen activitats elèctriques diferents. A més, hauran d'informar en la memòria sobre els criteris d'assignació i imputació dels actius, passius, gastos i ingressos, així com de les regles d'amortització aplicades.

Estos criteris hauran de mantindre's i no es modificaran, excepte circumstàncies excepcionals. Les modificacions i la seua justificació hauran de ser explicades en la memòria anual al corresponent exercici.

S'inclourà també en la memòria dels comptes anuals, informació sobre les operacions realitzades amb les empreses del seu mateix grup empresarial en les condicions que reglamentàriament s'establisquen.

4. Les empreses hauran de proporcionar a l'Administració la informació que els siga requerida, en especial en relació amb els seus estats financers, que haurà de ser verificada per mitjà d'auditories externes a la mateixa empresa que hauran de realitzar-se de conformitat amb el que disposa la Llei d'Auditoria de Comptes.

Quan estes entitats formen part d'un mateix grup empresarial, l'obligació d'informació s'estendrà, així mateix, a la societat que exercisca el control de la qual realitza activitats elèctriques, sempre que actue en algun sector energètic i a aquelles altres societats del grup que duguen a terme operacions amb què realitzen activitats en el sistema elèctric.

Reglamentàriament es podran establir excepcions a l'obligació d'auditar els comptes per a les empreses de xicoteta o mitjana grandària.»

Vint-i-nou. S'afig un paràgraf al final de l'apartat 1 de l'article 21 amb la redacció següent:

«Estes autoritzacions no podran ser atorgades si el seu titular no ha obtingut prèviament l'autorització del punt de connexió a les xarxes de transport o distribució corresponents. A este efecte, el Procediment d'Operació podrà incloure límits a la capacitat de connexió per zones o per nucs.»

Trenta. L'apartat 5 de l'article 21 passa a tindre la redacció següent:

«5. La inscripció en el Registre Administratiu d'Instal·lacions de Producció d'Energia Elèctrica serà condició necessària per a poder participar en el mercat de producció d'energia elèctrica en qualsevol de les modalitats de contractació amb entrega física. Les comunitats autònomes tindran accés a la informació continguda en este Registre.»

Trenta-u. El títol de l'article 23 i el seu apartat 1 queden redactats com seguix:

«Article 23. *Mercat de producció. Sistema d'ofertes en el mercat diari de producció d'energia elèctrica.*

1. Els productors d'energia elèctrica efectuaran ofertes econòmiques de venda d'energia, a través de l'operador del mercat, per cada una de les unitats de producció de què siguen titulars, bé físiques o en cartera, quan no s'hagen acollit a sistemes de contractació bilateral o a termini que per les seues característiques queden exclosos del sistema d'ofertes.

Aquelles unitats de producció d'energia elèctrica la potència instal·lada de les quals siga superior a 50 MW, o que a l'entrada en vigor de la present Llei estiguen sotmeses al règim previst en el Reial Decret 1538/1987, d'11 de desembre, sobre la determinació de la tarifa de les empreses gestores del servei públic, estaran obligades a realitzar ofertes econòmiques a l'operador del mercat per a cada període de programació, excepte en els supòsits previstos en l'article 25 de la present Llei.

Les unitats de producció d'energia elèctrica no incloses en l'apartat anterior podran realitzar ofertes econòmiques a l'operador del mercat per a aquells períodes de programació que consideren oportuns.

Els comercialitzadors d'últim recurs estaran obligats a realitzar ofertes econòmiques d'adquisició d'energia elèctrica a l'operador del mercat en cada període de programació per la part d'energia necessària per al subministrament dels seus clients d'últim recurs no coberta per mitjà d'altres sistemes de contractació amb entrega física.»

Trenta-dos. Es modifiquen els apartats 2 i 3 i s'afig un nou apartat 4 de l'article 24, que queden redactats com seguix:

«2. Les ofertes d'adquisició d'energia elèctrica que presenten els subjectes a l'operador del mercat, una vegada acceptades, es constituïran en un compromís en ferm de subministrament pel sistema.

Reglamentàriament es determinaran els subjectes i les condicions en què s'hagen de realitzar les esmentades ofertes d'adquisició i els casos en què siga procedent la petició per l'operador del mercat de garanties suficients del pagament. Així mateix, es podran regular els procediments necessaris per a incorporar la demanda en el mecanisme d'ofertes.

Les ofertes d'adquisició realitzades a través de l'operador del mercat hauran d'expressar el període temporal per al que se sol·licita el dit subministrament, i l'acceptació de la liquidació que es realitze.

El contracte es considerarà formalitzat en el moment de la cassació i es perfeccionarà quan s'haja produït el subministrament d'energia elèctrica.

3. Els subjectes que participen en el mercat de producció d'energia elèctrica podran formalitzar contractes bilaterals amb entrega física que inclouran, almenys, el preu d'adquisició de l'energia i el període temporal del subministrament. Reglamentàriament es determinaran quins elements d'estos contractes hauran de ser posats en coneixement de l'operador del sistema.

4. L'operador del mercat cuidarà d'establir els mecanismes necessaris perquè el pagament de les transaccions bilaterals o a termini estiga garantit.»

Trenta-tres. S'introdueix, com a paràgraf segon en l'apartat 3 de l'article 28, el següent:

«Estes autoritzacions no podran ser atorgades si el seu titular no ha obtingut prèviament l'autorització del punt de connexió a les xarxes de transport o distribució corresponents. A este efecte, el gestor de la xarxa de transport, atenent criteris de seguretat de subministrament, podrà establir límits per zones territorials a la capacitat de connexió, amb la comunicació prèvia a la Secretaria General d'Energia del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.»

Trenta-quatre. Es modifica el subapartat a) de l'apartat 4 de l'article 30, que queda amb la redacció següent:

«a) Les instal·lacions a què es referix la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 27.»

Trenta-cinc. Es modifica el primer paràgraf de l'apartat 5 de l'article 30, que queda redactat com següent:

«5. El Govern, amb la consulta prèvia de les comunitats autònomes, podrà determinar el dret a la percepció d'una prima que complementa el règim retributiu d'aquelles instal·lacions de producció d'energia elèctrica de cogeneració o que utilitzen com a energia primària energies renovables no consumibles i no hidràuliques, biomassa, biocarburants o residus agrícoles, ramaders o de servicis, encara que les instal·lacions de producció d'energia elèctrica tinguen una potència instal·lada superior a 50 MW.»

Trenta-sis. El paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 33, queda redactat com següent:

«L'operador del mercat exercirà les seues funcions respectant els principis de transparència, objectivitat i independència.»

Trenta-set. Es modifica l'apartat 3 i se suprimeix l'apartat 4 de l'article 33, que queda redactat el primer d'estos com següent:

«3. L'operador del mercat tindrà accés directe al Registre Administratiu d'Instal·lacions de Producció d'Energia Elèctrica a què es referix l'apartat 4 de l'article 21, així com al Registre Administratiu de Distribuïdors, Comercialitzadors i Consumidors Directes en Mercat a què es referix l'apartat 4 de l'article 45, així com als Registres que per a eixos mateixos fins puguen crear-se en les comunitats autònomes, i coordinarà les seues actuacions amb l'operador del sistema.»

Trenta-huit. Els dos primers paràgrafs de l'apartat 1 de l'article 34 se substitueixen per la redacció següent:

«1. L'operador del sistema tindrà com a funció principal garantir la continuïtat i seguretat del subministrament elèctric i la correcta coordinació del

sistema de producció i transport, exercint les seues funcions en coordinació amb els operadors i els subjectes del Mercat Ibèric de l'Energia Elèctrica sota els principis de transparència, objectivitat i independència.

L'operador del sistema serà el gestor de la xarxa de transport.»

Trenta-nou. El subapartat ñ), de l'apartat 2, de l'article 34, queda redactat com següent:

«ñ) Col·laborar amb tots els operadors i els subjectes del Mercat Ibèric de l'Electricitat que resulten necessaris per a l'exercici de les seues funcions.»

Quaranta. S'afeguen els subapartats p), q), r), s), t), u), v) w) i x) a l'apartat 2 de l'article 34, amb la redacció següent:

«p) Col·laborar amb el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç en l'avaluació i el seguiment dels plans d'inversió anuals i plurianuals presentats pel titular de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica a què es referix el punt 6 de l'article 35.

q) Garantir el desenrotllament i l'ampliació de la xarxa de transport definida en el Títol VI, de tal manera que s'assegure el manteniment i la millora d'una xarxa configurada sota criteris homogenis i coherents.

r) Garantir que la xarxa de transport pugui satisfer a llarg termini la demanda de transport d'electricitat, així com la seua fiabilitat.

s) Gestionar el trànsit d'electricitat entre sistemes exteriors que es realitzen utilitzant les xarxes del sistema elèctric espanyol.

t) Proporcionar al gestor de qualsevol altra xarxa amb què estiga interconnectat informació suficient per a garantir el funcionament segur i eficient, el desenrotllament coordinat i la interoperabilitat de la xarxa interconnectada.

u) Garantir la no-discriminació entre usuaris o categories d'usuaris de la xarxa de transport.

v) Proporcionar als usuaris la informació que necessiten per a accedir eficientment a la xarxa.

w) La liquidació i comunicació dels pagaments i cobraments relacionats amb els sistemes insulars i extrapeninsulars, així com la recepció de les garanties que, si és el cas, siguen procedents. El règim de cobraments, pagaments i garanties estarà subjecte a les mateixes condicions que el mercat de producció peninsular.

x) Realitzar qualssevol altres funcions que reglamentàriament se li assignen.»

Quaranta-u. Es modifica l'apartat 1 de l'article 35, que queda redactat com següent:

«1. La xarxa de transport d'energia elèctrica està constituïda per la xarxa de transport primari i la xarxa de transport secundari.

La xarxa de transport primari està constituïda per les línies, parcs, transformadors i altres elements elèctrics amb tensions nominals iguals o superiors a 380 kV i aquelles altres instal·lacions d'interconnexió internacional i, si és el cas, les interconnexions amb els sistemes elèctrics espanyols insulars i extrapeninsulars.

La xarxa de transport secundari està constituïda per les línies, parcs, transformadors i altres elements elèctrics amb tensions nominals iguals o superiors a 220 kV no incloses en el paràgraf anterior i per aquelles altres instal·lacions de tensions nominals inferiors a 220 kV, que complisquen funcions de transport.

Així mateix, es consideren elements constitutius de la xarxa de transport tots aquells actius de comu-

nicacions, proteccions, control, servicis auxiliars, terrenys, edificacions i la resta d'elements auxiliars, elèctrics o no, necessaris per a l'adequat funcionament de les instal·lacions específiques de la xarxa de transport abans definida.»

Quaranta-dos. Es modifica el paràgraf 2 de l'apartat 2 de l'article 35, que queda redactat com següent:

«En tot cas el gestor de la xarxa de transport exercirà com a transportista únic, exercint l'activitat en règim d'exclusivitat en els termes establits en la present Llei.

No obstant això, s'habilita el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç per a autoritzar expressament i individualitzadament, amb la consulta prèvia de la Comissió Nacional d'Energia i la Comunitat Autònoma en què radique la instal·lació, que determinades instal·lacions de fins a 220 kV de tensió, per les seues característiques i funcions, siguin de titularitat del distribuïdor de la zona que es determine.

En els casos a què es referix l'apartat anterior, els distribuïdors hauran d'assumir les obligacions del transportista únic relatives a la construcció, operació i manteniment de les dites instal·lacions de transport.»

Quaranta-tres. L'apartat 3 de l'article 35 passa a ser l'apartat 4, i s'inclou un apartat 3 amb la redacció següent:

«3. El titular de la xarxa de transport complirà en tot moment les instruccions impartides per l'operador del sistema com a gestor de la xarxa de transport.»

Quaranta-quatre. S'afigen dos nous apartats 5 i 6 a l'article 35 amb la redacció següent:

«5. El titular de la xarxa de transport d'energia elèctrica, abans del 15 d'octubre de cada any, haurà de sotmetre els seus plans d'inversió anuals i plurianuals a l'aprovació de la Secretaria General d'Energia del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

Si en el termini d'un mes, des de la presentació dels plans d'inversió, no hi ha pronunciament exprés de la Secretaria General d'Energia, es consideraran aprovats.

En el pla d'inversió anual figuraran, com a mínim, les dades dels projectes, les seues principals característiques tècniques, pressupost i calendari d'execució.

6. Sense perjudi dels requisits establits en la legislació general de les telecomunicacions, les xarxes de transport es podran utilitzar per a desenrotllar servicis de telecomunicacions, sempre que es respecte el principi de separació jurídica d'activitats.»

Quaranta-cinc. Es modifiquen els apartats 2, 3 i 4 de l'article 36 que queden redactats de la manera següent:

«2. Per a l'autorització d'instal·lacions de transport d'energia elèctrica es requerirà acreditar suficientment els punts següents:

- a) Les condicions tècniques i de seguretat de les instal·lacions i de l'equip associat.
- b) L'adequat compliment de les condicions de protecció del medi ambient.
- c) Les característiques de l'emplaçament de la instal·lació.
- d) La seua capacitat legal, tècnica i financera per a la realització del projecte.

3. Les autoritzacions a què es referix l'apartat 1 seran atorgades per l'Administració competent,

sense perjudi de les concessions i autoritzacions que siguin necessàries, d'acord amb altres disposicions que resulten aplicables i en especial les relatives a l'ordenació del territori i al medi ambient.

La falta de resolució expressa de les sol·licituds d'autorització a què es referix el present article tindrà efectes desestimatoris. En tot cas, podrà interposar-se recurs ordinari davant de l'autoritat administrativa corresponent.

En el cas d'instal·lacions de transport l'autorització del qual haja de ser atorgada per les comunitats autònomes, estes sol·licitaran informe previ a l'Administració General de l'Estat, en el qual esta consignarà les possibles afeccions de la projectada instal·lació als plans de desenrotllament de la xarxa, a la gestió tècnica del sistema i al règim econòmic regulats en esta Llei, que l'Administració autoritzant haurà de tindre en compte en l'atorgament de l'autorització.

4. El titular d'autoritzacions d'instal·lacions de transport haurà de revestir el tipus de societat mercantil de nacionalitat espanyola o, si és el cas, d'un altre Estat membre de la Unió Europea amb establiment permanent a Espanya.»

Quaranta-sis. Es modifica l'apartat 1 de l'article 37, que queda redactat de la manera següent:

«1. Les autoritzacions d'instal·lacions de transport contindran tots els requisits que hagen de ser observats en la seua construcció i explotació.

El titular de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica tindrà els següents drets i obligacions:

a) Realitzar les seues activitats en la forma autoritzada i d'acord amb les disposicions aplicables, prestant el servici de transport de forma regular i contínua amb els nivells de qualitat que es determinen i mantenint les instal·lacions en les adequades condicions de conservació i idoneïtat tècniques.

b) Facilitar l'ús de les seues instal·lacions per als moviments d'energia resultants del que disposa la present Llei, i admetre la utilització de les seues xarxes de transport per tots els subjectes autoritzats, en condicions no discriminatòries, d'acord amb les normes tècniques de transport.

c) Maniobrar i mantindre les instal·lacions de la seua propietat d'acord amb les instruccions i directrius a què fa referència l'apartat 1) de l'article 34.2.

d) El reconeixement per part de l'Administració d'una retribució per l'exercici de la seua activitat dins del sistema elèctric en els termes establits en el Títol III d'esta Llei.

e) Exigir que les instal·lacions connectades a les de la seua propietat reunisquen les condicions tècniques establides i siguin usades en forma adequada.»

Quaranta-set. Es modifica l'apartat 2 de l'article 8, que queda redactat com següent:

«2. L'operador del sistema com a gestor de la xarxa de transport només podrà denegar l'accés a la xarxa en cas que no dispose de la capacitat necessària.

La denegació haurà de ser motivada, atenent les exigències que a este efecte s'establisquen reglamentàriament.»

Quaranta-huit. Els apartats 1, 2 i 3 de l'article 39 passen a ser els apartats 2, 3 i 4, respectivament, i s'inclou un apartat 1 amb la redacció següent:

«1. L'activitat de distribució d'energia elèctrica consisteix en el transport d'electricitat per les xarxes de distribució a fi de subministrar-la als clients.

Els distribuïdors seran els gestors de les xarxes de distribució que operen. Com a gestors de les xarxes seran responsables de l'explotació, el manteniment i, en cas necessari, el desenrotllament de la seua xarxa de distribució, així com, si és el cas, de les seues interconnexions amb altres xarxes, i de garantir que la seua xarxa tinga capacitat per a assumir, a llarg termini, una demanda raonable de distribució d'electricitat.

En aquelles comunitats autònomes on hi haja més d'un gestor de la xarxa de distribució, la Comunitat Autònoma, en l'àmbit de les seues competències, podrà realitzar funcions de coordinació de l'activitat que exercisquen els diferents gestors.»

Quaranta-nou. S'afigen dos nous apartats, el 5 i 6, a l'article 39, amb la redacció següent:

«5. Els distribuïdors d'energia elèctrica hauran d'estar inscrits en el Registre Administratiu de Distribuïdors, Comercialitzadors i Consumidors Directes en Mercat a què es referix l'apartat 4 de l'article 45 de la present Llei.

6. Sense perjudi dels requisits establits en la legislació general de les telecomunicacions, els distribuïdors podran utilitzar les seues xarxes per a desenrotllar servicis de telecomunicacions. En este cas, portaran en la seua comptabilitat, a més, comptes separats que diferencien ingressos i costos imputables estrictament a estos servicis.»

Cinquanta. Els subapartats b) i c) de l'apartat 1 de l'article 41 passen a ser els subapartats a) i b), respectivament, i es modifiquen els subapartats d) i e) que passen a ser c) i d), respectivament, amb la redacció següent:

«c) Comunicar al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç les autoritzacions d'instal·lació que els concedisquen altres Administracions, així com les modificacions rellevants de la seua activitat, a l'efecte del reconeixement dels seus costos en la determinació de la tarifa i la fixació del seu règim de retribució.

d) Comunicar al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i a l'Administració competent la informació que es determine sobre peatges d'accés, així com qualsevol informació relacionada amb l'activitat que exercisquen dins del sector elèctric.»

Cinquanta-u. Se suprimeix el subapartat f) de l'apartat 1 de l'article 41 i s'afigen els subapartats e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), ñ) i o) a l'apartat 1 de l'article 41, amb la redacció següent:

«e) Atendre en condicions d'igualtat les sol·licituds d'accés i connexió a les seues xarxes i formalitzar els contractes d'accés, d'acord amb el que ha establert l'Administració.

Reglamentàriament, amb audiència prèvia a les comunitats autònomes, es regularan les condicions i els procediments per a l'establiment de connexions elèctriques i la connexió de nous usuaris a les xarxes de distribució.

f) Procedir al mesurament dels subministraments en la forma que reglamentàriament es determine, preservant-ne, en tot cas, l'exactitud i l'accessibilitat als corresponents aparells, a fi de facilitar el control de les Administracions competents.

g) Aplicar als usuaris els peatges d'accés que, d'acord amb el que disposa reglamentàriament, els corresponguen.

h) Desglossar en la facturació a l'usuari, en la forma que reglamentàriament es determine, almenys, els imports corresponents a la imputació dels costos de diversificació i seguretat d'abastiment i permanents del sistema i els tributs que graven el consum d'electricitat, així com els suplementos territorials quan corresponguen.

i) Posar en pràctica els programes de gestió de la demanda aprovats per l'Administració.

j) Procurar un ús racional de l'energia.

k) Assegurar el nivell de qualitat del servicis que, d'acord amb els criteris de diferenciació per àrees i tipologia del consum a què es referix el següent capítol, s'establisca reglamentàriament.

l) Aplicar les mesures adequades de protecció del consumidor d'acord amb el que s'establix reglamentàriament.

m) Mantindre actualitzada la seua base de dades de punts de subministrament, i facilitar a l'Oficina de Canvis de Subministrador la informació que es determine reglamentàriament.

n) Preservar el caràcter confidencial de la informació de què tinga coneixement en l'exercici de la seua activitat, quan de la seua divulgació es puguen derivar problemes d'índole comercial, sense perjudi de l'obligació d'informació a les Administracions públiques.

nn) Proporcionar al gestor de la xarxa de transport informació suficient per a garantir el funcionament segur i eficient, el desenrotllament coordinat i la interoperabilitat de la xarxa interconnectada.

o) Els titulars de xarxes de distribució d'energia elèctrica, abans del 15 d'octubre de cada any, hauran de presentar els seus plans d'inversió anuals i plurianuals a les comunitats autònomes en què les dites inversions vagen a realitzar-se. En els plans d'inversió anuals figuraran, com a mínim, les dades dels projectes, les seues principals característiques tècniques, el pressupost i el calendari d'execució.»

Cinquanta-dos. Es modifica l'apartat 2 de l'article 41, que queda redactat com seguix:

«2. Seran drets de les empreses distribuïdores:

a) El reconeixement per part de l'Administració d'una retribució per l'exercici de la seua activitat dins del sistema elèctric en els termes establits en el Títol III d'esta Llei i la percepció de la retribució que els corresponga per l'exercici de l'activitat de distribució.

b) Contractar, facturar i cobrar els peatges d'accés dels clients connectats a les seues xarxes.

c) Exigir garanties als subjectes que contracten l'accés a les seues xarxes de distribució en els termes que s'establisquen reglamentàriament.

d) Exigir que les instal·lacions i aparells receptors dels usuaris que es connecten a les seues xarxes reunisquen les condicions tècniques i de construcció que es determinen, així com el bon ús d'estes i el compliment de les condicions establides perquè el subministrament es produísca sense deteriorament o degradació de la seua qualitat per a altres usuaris.

e) Rebre la informació de l'Oficina de Canvis de Subministrador que es determine reglamentàriament relativa als canvis de subministrador.

f) Determinar, en l'exercici de la funció de gestor de la seua xarxa de distribució, els criteris de l'explotació i el manteniment de les xarxes perquè en garantisquen la seguretat, la fiabilitat i l'eficàcia, d'acord amb la normativa mediambiental que els siga aplicable.»

Cinquanta-tres. Se suprimeix l'apartat 3 de l'article 41. Cinquanta-quatre. Es modifica l'article 42, en els termes següents:

«Article 42. *Accés a les xarxes de distribució.*

1. Les instal·lacions de distribució podran ser utilitzades pels subjectes regulats en l'article 9 de la present Llei. El preu per l'ús de xarxes de distribució estarà determinat pel peatge d'accés a les xarxes aprovat pel Govern.

2. Per a poder sol·licitar l'accés a les xarxes de distribució s'haurà de disposar prèviament de punt de connexió en les condicions tècniques establides reglamentàriament.

En aquells casos en què se susciten discrepàncies en relació amb les condicions de connexió a les xarxes de distribució, resoldrà l'Òrgan competent de la Comunitat Autònoma corresponent.

3. El gestor de la xarxa de distribució només podrà denegar l'accés a la xarxa en cas que no dispose de la capacitat necessària.

La denegació haurà de ser motivada. La falta de capacitat necessària només podrà justificar-se per criteris de seguretat, regularitat o qualitat dels subministraments, atenent les exigències que, a este efecte, s'establisquen reglamentàriament.

4. En aquells casos en què se susciten conflictes en relació amb el procediment d'accés a la xarxa, els dits conflictes se sotmetran a la resolució de la Comissió Nacional d'Energia, d'acord amb el que preveu la Disposició adicional onze de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del Sector d'Hidrocarburs.»

Cinquanta-cinc. Es modifica el punt 4 del el 43, que queda redactat de la manera següent:

«4. Les línies directes només podran ser utilitzades pels subjectes titulars de l'autorització administrativa i per les seues instal·lacions o filials en què compten amb una participació significativa, sense poder concedir accés a tercers.

L'obertura a tercers de l'ús de la xarxa exigirà la seua venda, cessió o aportació a l'empresa transportista o l'empresa distribuïdora de la zona, de manera que la dita xarxa quede integrada en el sistema general.»

Cinquanta-sis. Els articles 44 i 45, queden redactats com següent:

«Article 44. *Subministrament.*

1. El subministrament d'energia elèctrica es defineix com l'entrega d'energia a través de les xarxes de transport i distribució per mitjà de contractació econòmica en les condicions de regularitat i qualitat que resulten exigibles.

El subministrament d'energia elèctrica als usuaris serà realitzat per les corresponents empreses autoritzades.

2. Els consumidors finals d'electricitat tindran dret a triar subministrador i podran contractar el subministrament:

a) Amb les corresponents empreses de comercialització. En este cas podran contractar l'energia i el peatge d'accés a través del comercialitzador.

Els consumidors d'últim recurs definits en l'article 10.1 tindran dret, a més, a contractar el subministrament amb empreses comercialitzadores d'últim recurs al preu màxim que s'hi determine.

b) Amb altres subjectes autoritzats en el mercat de producció. Estos consumidors directes en mercat contractaran l'energia amb el subjecte autoritzat i el corresponent contracte de peatge a les xarxes directament amb el distribuïdor a què estiguen connectades les seues instal·lacions.

3. Aquelles societats mercantils que vullguen actuar com a comercialitzadores hauran de comptar amb autorització administrativa prèvia, que tindrà caràcter reglat i serà atorgada per l'Administració competent, atenent el compliment dels requisits que s'establisquen reglamentàriament, entre els quals s'inclouran, en tot cas, la suficient capacitat legal, tècnica i econòmica del sol·licitant. La sol·licitud d'autorització administrativa per a actuar com, a comercialitzador especificarà l'àmbit territorial en el qual es pretenga desenrotllar l'activitat.

En cap cas, l'autorització es considerarà concedida en el règim de monopoli, ni concedirà drets exclusius.

Per a poder adquirir energia elèctrica a fi de subministrar als seus clients, les empreses comercialitzadores, a què es referix este apartat, hauran d'estar inscrites en el Registre al qual es referix l'article 45.4 de la present Llei i presentar l'operador del sistema i, si és el cas, a l'operador del mercat garanties suficients d'acord amb el que s'establisca reglamentàriament.

4. Reglamentàriament s'establiran, per les administracions competents, mesures de protecció al consumidor que hauran de recollir-se en les condicions contractuals per als contractes de subministrament dels comercialitzadors amb aquells consumidors que, per les seues característiques de consum o condicions de subministrament, requerisquen un tractament contractual específic.

Així mateix, reglamentàriament s'establiran els mecanismes de contractació i les condicions de facturació dels subministraments, incloent-hi els procediments de canvi de subministrador i de resolució de reclamacions.

5. Sense perjudi de les competències que corresponguen a les comunitats autònomes i sense perjudi de l'establiment pels prestadors de sistemes propis de tramitació de reclamacions que s'ajusten al que disposa la Recomanació 98/257/CE, de la Comissió, de 30 de març de 1998, relativa als principis aplicables als òrgans responsables de la solució extrajudicial dels litigis en matèria de consum, es preveurà reglamentàriament la possibilitat d'acudir al Sistema Arbitral de Consum per a la resolució de les dites reclamacions.

Article 45. *Obligacions i drets de les empreses comercialitzadores en relació al subministrament.*

1. Seran obligacions de les empreses comercialitzadores en relació al subministrament d'energia elèctrica:

a) Adquirir l'energia necessària per a l'exercici de les seues activitats, realitzant el pagament de les seues adquisicions.

b) Contractar i abonar el peatge d'accés corresponent a l'empresa distribuïdora.

c) Desglossar en les facturacions als seus clients, almenys, els imports corresponents a la imputació dels peatges, els costos de diversificació i seguretat d'abastiment i permanents del sistema i els tributs que graven el consum d'electricitat, així com els suplementos territorials quan corresponguen.

d) Posar en pràctica els programes de gestió de la demanda aprovats per l'Administració.

e) Procurar un ús racional de l'energia.

f) Prendre les mesures adequades de protecció del consumidor, d'acord amb el que s'establix reglamentàriament.

g) Subministrar a l'Oficina de Canvis de Subministrador la informació que reglamentàriament es determine.

h) Prestar, si és el cas, les garanties que reglamentàriament corresponguen pel peatge d'accés dels seus clients.

i) Preservar el caràcter confidencial de la informació de què tinga coneixement en l'exercici de la seua activitat, quan de la seua divulgació puguen derivar-se problemes d'índole comercial, sense perjudi de l'obligació d'informació a les Administracions públiques.

j) Informar els seus clients sobre l'origen de l'energia subministrada, així com dels impactes ambientals de les distintes fonts d'energia i de la proporció utilitzada entre estes.

2. Les empreses comercialitzadores tindran dret a:

a) Exigir que els equips de mesura dels usuaris reunisquen les condicions tècniques i de construcció que es determinen, així com el seu bon ús.

b) Facturar i cobrar el subministrament realitzat.

c) Contractar l'adquisició o venda d'energia elèctrica en els termes que preveu la llei i les seues disposicions de desplegament.

d) Obtindre la informació relativa a canvis de subministrador de l'Oficina de Canvis de Subministrador i les dades dels consumidors que reglamentàriament es determine.

e) Sol·licitar la verificació del bon funcionament dels equips de mesurament de subministraments i, si és el cas, reclamar les quanties que siguin procedents.

f) Accedir a les xarxes de transport i distribució en la forma que reglamentàriament es determine.

3. Els consumidors directes en mercat tindran les obligacions i els drets regulats en els apartats 1 i 2 anteriors per als comercialitzadors que se'ls apliquen en relació amb el subministrament.

4. Es crea, en el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, el Registre Administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors directes en mercat. Reglamentàriament, amb un informe previ de les comunitats autònomes, s'establirà la seua organització, així com els procediments d'inscripció i comunicació de dades a este registre.

La inscripció en el Registre Administratiu de Distribuïdors, Comercialitzadors i Consumidors Directes en Mercat serà condició necessària per a participar en el mercat de producció d'energia elèctrica amb entrega física.

No s'inscriuran en el Registre Administratiu de Distribuïdors, Comercialitzadors i Consumidors Directes en Mercat els consumidors que adquirisquen la seua energia a través d'una empresa comercialitzadora.

Les comunitats autònomes amb competències en la matèria podran crear i gestionar els corresponents registres territorials en què hauran d'estar inscrites totes les instal·lacions ubicades en l'àmbit territorial d'aquelles.»

Cinquanta-set. El primer paràgraf, de l'apartat 1, de l'article 46, queda redactat com següent:

«1. Les empreses distribuïdores, comercialitzadores i l'operador del sistema en coordinació amb els diversos agents que actuen sobre la demanda, podran desenvolupar programes d'actuació que, per mitjà d'una adequada gestió de la demanda elèc-

trica, milloren el servici prestat als usuaris i l'eficiència i estalvi energètics.»

Cinquanta-huit. S'afeg un nou article 47 bis amb la redacció següent:

«Article 47 bis. *Oficina de Canvis de Subministrador.*

1. L'Oficina de Canvis de Subministrador serà responsable de la supervisió dels canvis de subministrador d'acord amb els principis de transparència, objectivitat i independència, en els termes que reglamentàriament s'establisquen.

El Govern podrà encomanar a l'Oficina de Canvis de Subministrador funcions de gestió directa dels canvis de subministrador en les condicions que reglamentàriament es determinen.

2. L'Oficina de Canvis de Subministrador serà una societat mercantil amb objecte social exclusiu, que realitze les seues funcions simultàniament en els sectors del gas natural i de l'electricitat.

En el seu capital hauran de participar els distribuïdors i comercialitzadors de gas natural i d'electricitat amb els següents percentatges de participació:

Distribuïdors d'energia elèctrica: 15%

Distribuïdors de gas natural: 15%

Comercialitzadors d'energia elèctrica: 35%

Comercialitzadors de gas natural: 35%

Dins de la quota de cada grup de subjectes, la participació corresponent a cada empresa es realitzarà segons l'energia circulada a través de les seues instal·lacions, en el cas dels distribuïdors, i de l'energia venuda en el cas dels comercialitzadors, no podrà resultar una participació superior al 20% per grup de societats i s'adequarà a la participació de les empreses, almenys, cada dos anys.

En cas que segons l'energia circulada i venuda d'un grup de societats la participació superara una quota del 20%, l'excés es repartirà entre els restants subjectes proporcionalment a les quotes prèvies.

El Govern assegurarà el dret a una representació mínima a nous entrants.

3. L'Oficina de Canvis de Subministrador es finançarà sobre la base de les quotes dels seus socis.

4. Per a l'exercici de la seua activitat l'Oficina de Canvis de Subministrador tindrà accés a les Bases de Dades de Consumidors i Punts de Subministrament de gas i d'electricitat.

Reglamentàriament, s'establirà la informació que els diferents subjectes han de subministrar a l'Oficina de Canvis de Subministrador. En tot cas, haurà de constar la informació relativa als impagaments en el quals els consumidors hagen incorregut i que, per tant, tinguen pendents en el moment de sol·licitar un canvi de subministrador.

5. L'Oficina de Canvis de Subministrador remetrà amb caràcter anual una memòria d'activitats al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i a la Comissió Nacional d'Energia.»

Cinquanta-nou. Es modifica el tercer paràgraf de l'apartat 1, de l'article 48, que queda redactat de la manera següent:

«Les empreses elèctriques i, en particular, les distribuïdores promouran la incorporació de tecnologies avançades en el mesurament i per al control de la qualitat del subministrament elèctric.»

Seixanta. Es modifiquen els apartats 1 i 2 i els dos primers paràgrafs de l'apartat 3 de l'article 50, que queden redactats de la manera següent:

«1. El subministrament d'energia elèctrica als consumidors podrà suspendre's quan conste la dita possibilitat en el contracte de subministrament o d'accés que mai no podrà invocar problemes d'orde tècnic o econòmic que el dificulten, o per causa de força major o situacions que es puga derivar amenaça certa per a la seguretat de les persones o les coses, excepte el que disposen els apartats següents.

2. També podrà suspendre's temporalment quan això siga imprescindible per al manteniment, seguretat del subministrament, reparació d'instal·lacions o millora del servici. En tots estos supòsits, la suspensió requerirà autorització administrativa prèvia i comunicació als usuaris en la forma que reglamentàriament es determine. Quedaran exceptuades d'esta autorització aquelles actuacions de l'operador del sistema que tendisquen a garantir la seguretat del subministrament. Este tipus d'actuacions hauran de ser justificades amb posterioritat en la forma que reglamentàriament es determine.

3. En les condicions que reglamentàriament es determinen podrà ser suspès el subministrament d'energia elèctrica als consumidors privats acollits a tarifa d'últim recurs, quan hagen transcorregut, almenys, dos mesos des que els haja sigut requerit fefaentment el pagament, sense que este s'haja fet efectiu. A este efecte, el requeriment es realitzarà per qualsevol mitjà que permeta tindre constància de la recepció per l'interessat o el seu representant, així com de la data, la identitat i el contingut d'este.

En el cas de les Administracions públiques acollides a tarifa d'últim recurs, transcorreguts dos mesos des que els haja sigut requerit fefaentment el pagament sense que este s'haja efectuat, començaran a meritarse interessos que seran equivalents a l'interés legal dels diners incrementat en 1,5 punts. Si transcorreguts quatre mesos des del primer requeriment, el pagament no s'ha fet efectiu, podrà interrompre's el subministrament.»

Seixanta-u. S'afeg un nou apartat 5 a l'article 50, amb la redacció següent:

«5. Les empreses distribuïdores podran procedir a la desconexió de determinades instal·lacions de manera immediata en els casos que es determinen reglamentàriament.»

Seixanta-dos. L'article 60 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric, queda redactat de la manera següent:

«a) Són infraccions molt greus:

1. La realització d'activitats incompatibles, d'acord amb el que disposa la present Llei, i l'incompliment pels subjectes obligats a això dels criteris de separació establits en l'article 14.2 i la seua normativa de desplegament.

2. L'incompliment de les obligacions de comptabilitat exigibles d'acord amb la present Llei. Es considerarà comprés en la dita infracció l'incompliment, per part dels subjectes obligats a això, de l'obligació de portar comptes separats d'acord amb el que disposa l'article 20 de la present Llei i en les seues normes de desplegament.

3. L'aplicació irregular de preus, tarifes o peatges dels regulats en la present Llei o en les disposicions de desplegament d'esta, de manera que es produísca una alteració en el preu superior al 15% i

sempre que esta supose una alteració superior a 300.000 euros.

4. L'aplicació de peatges o de tarifes no autoritzades per l'Administració.

5. L'incompliment de les obligacions resultants del sistema de preus, tarifes, tarifes d'últim recurs i peatges, o dels criteris de recaptació quan supose un perjudici greu per al sistema elèctric. En tot cas es considerarà com a incompliment de les obligacions del sistema tarifari la falta o el retard en el pagament de les quantitats a què donen lloc les liquidacions de les activitats regulades o en l'ingrés de les quotes amb destinacions específiques, la declaració indeguda d'ingressos i costos i les declaracions efectuades fora del termini establert, tot això quan supose un perjudici greu per al sistema elèctric.

6. La presa de participacions en societats en els termes que preveu la funció catorze de la disposició adicional onze, tercer.1 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, sense l'autorització prèvia de la Comissió Nacional d'Energia, o amb l'incompliment de les condicions establides en la resolució autoritzatòria de la Comissió Nacional d'Energia, així com l'incompliment de les restriccions imposades en el número 1 de l'article 34 del Reial Decret Llei 6/2000, de 23 de juny i l'incompliment de les limitacions que s'establisquen quant a la participació en l'accionariat de Red Eléctrica de España, SA, de l'Operador del Mercat Ibèric de la Energia-Pol Espanyol o Oficina de Canvis de Subministrador. En estos casos, respondran les persones físiques o jurídiques que adquirisquen participacions, designen membres en els òrgans d'administració o els qui assumisquen l'excés de participació en el capital o en els drets de vot.

7. La denegació o alteració injustificades de l'accés de tercers a instal·lacions de xarxa en els supòsits que la present Llei i les seues normes de desplegament regulen.

8. L'incompliment de les instruccions impartides per l'Administració competent, inclosa la Comissió Nacional d'Energia, o per l'Operador del Sistema en l'àmbit de les seues funcions, quan resulte perjudicial rellevant per al funcionament del sistema.

9. L'incompliment reiterat de les obligacions d'informació establides en el paràgraf primer apartat 5 de l'article 61.

10. La negativa a admetre inspeccions o verificacions reglamentàries o acordades en cada cas per l'Administració competent, inclosa la Comissió Nacional d'Energia, o l'obstrucció a la seua pràctica.

11. L'incompliment reiterat dels índexs objectius de qualitat del servici i la no-elaboració dels plans de millora de la qualitat del servici que s'establisquen en l'article 48.2 de la present Llei.

12. La interrupció o suspensió del subministrament sense que hi haja els requisits legalment o reglamentàriament establits o fora dels supòsits previstos legalment o reglamentàriament.

13. Les accions o omissions que suposen incompliment de les mesures establides pel Govern en aplicació del que preveu l'article 10 de la present Llei pels quals realitzen activitats establides en esta.

14. La negativa a subministrar energia elèctrica a nous usuaris, sense que hi haja raons que ho justifiquen.

15. Qualsevol manipulació fraudulenta que tendisca a alterar el preu de l'energia elèctrica o el mesurament de les quantitats subministrades.

16. L'incompliment, per part del titular de les instal·lacions, de l'obligació de mantindre les instal·lacions en adequades condicions de conserva-

ció i idoneïtat tècnica, seguint, si és el cas, les instruccions impartides per l'Administració competent i per l'operador del sistema i gestor de la xarxa de transport o pels gestors de les xarxes de distribució, segons corresponga, i els procediments d'operació del sistema, quan el dit incompliment pose en risc la garantia de subministrament o en perill manifest a les persones, els béns o el medi ambient.

17. L'incompliment continuat, per part dels obligats a això de conformitat amb la normativa vigent, de la seua obligació de gestionar les verificacions dels equips de mesura.

18. L'incompliment, per part de les empreses distribuïdores o transportistes, de l'obligació de realitzar les connexions i la connexió de nous subministraments o ampliació dels existents que se'ls plantejen en les zones en què operen, quan així resulte exigible de conformitat amb la normativa aplicable.

19. La realització d'activitats incloses en l'àmbit d'aplicació de la present Llei o la construcció, ampliació, explotació, modificació, transmissió o tancament d'instal·lacions afectes a estes sense la necessària concessió o autorització administrativa o l'incompliment de prescripcions i condicions d'estes quan es pose en risc la garantia de subministrament o perill manifest a les persones, els béns o el medi ambient.

20. La reducció, sense autorització, de la capacitat de producció o de subministrament d'energia elèctrica.

21. La no-presentació d'ofertes de compra o venda, no merament ocasional o aïllada, pels subjectes obligats a això en el mercat de producció.

22. L'incompliment, per part de l'Operador del Sistema, de les obligacions que li corresponen segons l'art. 34.2 de la present Llei, llevat que expressament s'hagen tipificat com a greus.

23. L'incompliment, per part dels gestors de la xarxa de distribució, de les obligacions reglamentàriament establides en l'exercici de la seua funció, llevat que expressament s'haja tipificat com a greu.

24. L'incompliment, per part dels distribuïdors o dels comercialitzadors, de l'obligació de posar en pràctica els programes de gestió de la demanda aprovats per l'Administració.

25. L'incompliment per part dels operadors dominants de les restriccions imposades en la normativa vigent.

26. L'incompliment per part dels agents que actuen com a representants de la prohibició d'actuar simultàniament per compte propi i per compte d'altri.

27. La utilització d'instruments, aparells o elements que posen en risc la seguretat sense complir les normes i les obligacions tècniques que hagen de reunir els aparells i les instal·lacions afectes a les activitats objecte de la present Llei, quan comporten perill o dany greu per a persones, béns o per al medi ambient.

28. Qualsevol altra actuació en el subministrament o consum d'energia elèctrica, que supose una alteració percentual de la realitat del subministrat o consumit superior al 15 per 100 i sempre que esta supose una alteració superior a 300.000 euros.

b) Igualment, seran infraccions molt greus les infraccions greus de l'article següent quan durant els tres anys anteriors a la seua comissió haja sigut imposada a l'infractor sanció ferma pel mateix tipus d'infracció.»

Seixanta-tres. L'article 61 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric, queda redactat de la manera següent:

«a) Són infraccions greus les conductes tipificades en l'article anterior quan, per les circumstàncies concurrents, no puguen qualificar-se de molt greus i, en particular:

1. L'incompliment per part dels subjectes obligats de conformitat amb el que disposa esta Llei en les seues normes de desplegament de l'obligació de realitzar auditories externes en els supòsits en què així estiga exigit.

2. L'aplicació irregular de preus, tarifes o peatges, de manera que es produïska una alteració en el preu superior al 10% i sempre que esta supose una alteració superior a 30.000 euros, les alteracions inferiors seran considerades infracció lleu.

3. Qualsevol altra actuació en el subministrament o consum d'energia elèctrica, que supose una alteració percentual de la realitat del subministrat o consumit superior al 10 per 100 i sempre que esta supose una alteració superior a 30.000 euros.

4. L'incompliment de les instruccions impartides per l'Administració competent o per l'Operador del Sistema en l'àmbit de les seues funcions, quan no resulte perjudicial rellevant per al funcionament del sistema.

5. L'incompliment de totes les obligacions de remissió d'informació que es deriven de l'aplicació de la normativa vigent o resulten del requeriment previ per part de l'Administració, inclosa la Comissió Nacional d'Energia, o de l'Operador del Sistema o de l'Operador del mercat, en l'àmbit de les seues funcions. Així mateix, es considerarà infracció greu l'incompliment per part dels subjectes del sistema de les seues obligacions d'informació o comunicació a altres subjectes del sistema. També es considerarà infracció greu la no-remissió de la informació en la forma i el termini que resulte exigible.

Igualment, serà infracció greu l'incompliment reiterat de la remissió d'informació a què es referix l'article 28 del Reial Decret Llei 6/2000, de 23 de juny.

6. L'incompliment per part dels subjectes obligats a això de conformitat amb la normativa vigent, dels índexs de qualitat del servici a què es referix l'article 48.2 de la present Llei o de les condicions de qualitat i continuïtat del servici.

7. L'incompliment reiterat, per part de l'empresa subministradora, d'aplicar els descomptes corresponents als consumidors afectats per interrupcions en les condicions previstes en la normativa aplicable.

8. El retard injustificat en el començament de la prestació del servici a nous usuaris.

9. Els incompliments tipificats en els números 16 i 19 de l'article anterior, quan no concórreguen les circumstàncies de risc de garantia del subministrament o perill o dany greu per a les persones, els béns o el medi ambient.

10. La no-presentació d'ofertes de compra o venda pels subjectes obligats a això en el mercat de producció.

11. L'incompliment, per part de l'Operador del Mercat, de les obligacions que li corresponen, segons l'article 33 de la present Llei, llevat que expressament s'hagen tipificat com a molt greus.

12. L'incompliment, per part de l'Operador del Sistema i el Gestor de la Xarxa de Transport, de les obligacions reglamentàriament establides en el desenrotllament, ampliació, manteniment i millora de la xarxa de transport d'energia elèc-

trica, llevat que expressament s'haja tipificat com a molt greu.

13. L'incompliment, per part dels titulars d'instal·lacions de règim especial obligats a això, de l'obligació de posar a disposició de l'operador del sistema, en temps real i pel que fa als desglossaments dels programes de les unitats físiques, la mateixa informació requerida en els procediments d'operació per als grups hidràulics de producció.

14. L'incompliment, per part dels distribuïdors o comercialitzadors, de l'obligació de permetre l'accés, de mantindre una base de dades de tots els punts de subministrament connectats a les seues xarxes i a les xarxes de transport de la seua zona, així com de dotar-se dels sistemes informàtics necessaris que permeten la consulta de les dades del registre de punts de subministrament i la recepció i validació informàtica de sol·licituds i comunicacions amb els consumidors i comercialitzadors d'energia.

15. L'incompliment reiterat i injustificat dels terminis establits per a les comunicacions amb els comercialitzadors i clients i per a dur a terme el canvi de subministrador.

16. L'incompliment reiterat per part dels comercialitzadors dels requisits de contractació i apoderament amb els clients.

17. L'incompliment per part dels responsables del punt de mesura de disposar dels equips de mesura i control necessaris, així com impedir l'accés per a la lectura i verificació de les instal·lacions als encarregats de la lectura.

18. L'incompliment, per part dels que hi estiguen obligats per la normativa vigent, de la instal·lació dels equips de mesures i concentradors necessaris per al funcionament correcte del sistema, així com de la remissió de la informació o, si és el cas, la seua posada a disposició als destinataris a qui estan obligats a remetre'ls-la.

19. L'incompliment de les obligacions de disponibilitat d'unitats de producció en cada període de programació.

20. L'incompliment de les obligacions que resulten de l'aplicació del sistema de preus, tarifes, tarifes d'últim recurs i peatges, o dels criteris de recaptació quan no tinga la consideració de molt greu segons l'article anterior. En tot cas, es considerarà com a incompliment de les obligacions del sistema tarifari la falta o el retard en el pagament de les quantitats a què donen lloc les liquidacions o en l'ingrés de les quotes, la declaració indeguda d'ingressos i costos i les declaracions efectuades fora de termini establert, quan no tinga la consideració de molt greu segons l'article anterior.

21. L'incompliment de les mesures de seguretat, encara que no suposen perill manifest per als béns.

b) Igualment, seran infraccions greus les infraccions lleus de l'article següent quan durant l'any anterior a la seua comissió haja sigut imposada a l'infractor sanció ferma pel mateix tipus d'infracció.»

Seixanta-quatre. L'article 62 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric, queda redactat de la manera següent:

«Són infraccions lleus:

1. L'incompliment, per part dels subjectes que hi estiguen obligats, de les obligacions en relació amb la formalització dels contractes de subministrament.

2. L'incompliment de les obligacions derivades de les Regles del Mercat o dels Procediments

d'Operació, que no tinguen la consideració d'infracció de conformitat amb els articles 60 o 61 de la present Llei, quan del dit incompliment derive perjuí per al funcionament del mercat o del sistema elèctric.

3. L'incompliment injustificat dels terminis establits per a les comunicacions amb els comercialitzadors i clients i per a dur a terme el canvi de subministrador.

4. L'incompliment per part dels comercialitzadors dels requisits de contractació i apoderament amb els clients.

5. L'incompliment, per part dels comercialitzadors i distribuïdors, de qualsevol requisit d'informació exigible en les seues factures.

6. L'incompliment de les obligacions d'informació a les quals es referix l'article 28 del Reial Decret llei 6/2000, de 23 de juny, quan no tinga la consideració de greu segons l'article anterior.

Constituïxen infraccions lleus aquelles infraccions de preceptes d'obligada observança compreses en la present Llei i en les seues normes de desplegament que no constituïsquen infracció greu o molt greu, d'acord amb el que disposen els dos articles anteriors.»

Seixanta-cinc. Es modifica l'apartat 1 de l'article 64, que queda redactat com següent:

«1. Les infraccions tipificades en els articles anteriors seran sancionades:

Les infraccions molt greus, amb multa de fins a 30.000.000 d'euros.

Les infraccions greus, amb multa de fins a 6.000.000 d'euros.

Les infraccions lleus, amb multa de fins a 600.000 euros.»

Seixanta-sis. S'afeg un nou paràgraf al final de l'article 65, amb la redacció següent:

«El termini màxim per a resoldre i notificar els expedients sancionadors tramitats segons el procediment previst serà d'un any.

A este efecte, en els casos en què la competència siga de l'Administració General de l'Estat, la Comissió Nacional d'Energia haurà de remetre l'expedient instruït i la proposta de sanció a l'òrgan competent per a la seua resolució amb un termini d'antelació mínim de dos mesos abans de la finalització del termini màxim per a resoldre i notificar els expedients previstos en el paràgraf anterior.»

Seixanta-set. Es modifica el primer paràgraf de l'apartat 5 de la disposició addicional setèima, que queda redactat com següent:

«5. El percentatge de facturació per venda d'energia elèctrica afecte a la compensació, que a l'efecte de l'article 16.6 de la present Llei, tindrà el caràcter de cost per diversificació i seguretat d'abastiment, serà determinat pel Govern i serà, com a màxim, el 3,54 per 100 o el percentatge que corresponga en els peatges d'accés a les xarxes.»

Seixanta-huit. La disposició addicional setze serà com següent:

«Disposició addicional setze. *Mecanismes de mercat que fomenten la contractació a termini.*

El Govern podrà establir per via reglamentària mecanismes de mercat que fomenten la contractació a termini d'energia elèctrica. Els dits mecanismes prendran la forma d'una emissió primària d'una certa quantitat d'energia elèctrica, equivalent a una

potència determinada, en les condicions i durant el període de temps que s'especifiquen en l'emissió.

Esta emissió primària d'energia serà realitzada per aquells productors d'energia elèctrica que tinguin la condició d'operadors dominants en el Sector Elèctric.

El Govern fixarà reglamentàriament les condicions i el procediment de funcionament i participació en esta emissió primària d'energia elèctrica, que haurà de ser pública, transparent i no discriminatòria.»

Seixanta-nou. Les disposicions addicionals dèset, díhuit i dènou es redacten de la manera següent:

«Disposició addicional dèset. *Meritació d'interessos en el supòsit de falta d'ingrés pels agents del sistema elèctric de les quotes amb destinacions específiques.*

En cas que els agents del sistema elèctric al qual corresponga efectuar l'ingrés de les quotes amb destinacions específiques de conformitat amb el que disposa l'article 6.5 del Reial Decret 2017/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i regula el procediment de liquidació dels costos de transport, distribució i comercialització a tarifa, dels costos permanents del sistema i dels costos de diversificació i seguretat d'abastiment o norma que el substituisca, no compliren amb l'obligació d'ingressar les quantitats que els corresponguen, començaran a meritarse automàticament interessos de demora que seran equivalents a l'interés legal dels diners incrementat en 1,5 punts.

A este efecte, la Comissió Nacional d'Energia els requerirà, immediatament després de transcorregut el termini per a efectuar el pagament, perquè procedisquen a l'ingrés dels imports corresponents, sense perjuí de la meritació automàtica dels interessos a partir de l'endemà al de la finalització del període establert per al pagament.

Queda exceptuada del que disposen els apartats anteriors la taxa aplicable a la prestació de servicis i la realització d'activitats per la Comissió Nacional d'Energia en relació amb el sector elèctric que es regirà per la seua normativa específica.

S'autoritza el ministre d'Indústria, Turisme i Comerç per a dictar totes les disposicions que siguin necessàries en desplegament i compliment del que disposa la present disposició addicional.

Disposició addicional díhuit. *Meritació d'interessos en el supòsit de falta de pagament pels agents del sistema elèctric de les liquidacions.*

En cas que els agents del sistema elèctric, a què corresponga efectuar pagaments per liquidacions de conformitat amb el que disposa l'article 8 del Reial Decret 2017/1997, de 26 de desembre, pel qual s'organitza i regula el procediment de liquidació dels costos de transport, distribució i comercialització a tarifa, dels costos permanents del sistema i dels costos de diversificació i seguretat d'abastiment o norma que el substituisca, no compliren amb l'obligació d'ingressar en termini les quantitats que els corresponguen, començaran a meritarse, sense necessitat de requeriment previ, interessos de demora que seran equivalents a l'interés legal dels diners incrementat en 1,5 punts.

S'autoritza el ministre d'Indústria, Turisme i Comerç per a dictar totes les disposicions que siguin necessàries en desplegament i compliment del que disposa la present disposició addicional.

Disposició addicional dènou. *Capacitat jurídica dels subjectes del Mercat Ibèric de l'Electricitat.*

1. Des de la data en què entre en vigor el Conveni Internacional relatiu a la constitució d'un Mercat Ibèric de l'Energia Elèctrica entre el Regne d'Espanya i la República Portuguesa, d'1 d'octubre de 2004, es reconeixerà capacitat als subjectes del sector elèctric portugués per a actuar en els mercats d'energia elèctrica previstos en l'esmentat conveni, sempre que es troben compresos dins del seu article 3, i d'acord amb la normativa vigent a Espanya.

2. S'habilita el Govern perquè, mitjançant un reial decret, i una vegada que haja entrat en vigor el Conveni Internacional relatiu a la constitució d'un Mercat Ibèric de l'Energia Elèctrica entre el Regne d'Espanya i la República Portuguesa, firmat l'1 d'octubre de 2004, pugua establir el règim jurídic al qual haja de subjectar-se l'actuació dels distints subjectes, per a la realització d'operacions de compra-venda en els mercats d'energia elèctrica previstos en l'esmentat conveni.

3. Els agents, que actuen per compte d'altres subjectes del Mercat Ibèric de l'Energia Elèctrica, d'acord amb la normativa que els siga aplicable, tindran la consideració de representants a l'efecte de la seua actuació en els mercats d'energia elèctrica que integren l'esmentat mercat ibèric, i, en conseqüència, tindran la condició de subjectes a l'efecte de l'article 9.

L'acreditació de la condició de representant es realitzarà per mitjà de la presentació del corresponent poder notarial.

Els agents que exercixen com a representants no podran actuar simultàniament per compte propi i per compte d'altri.

S'entén que un representant exercix per compte propi quan participe de manera directa o indirecta en més d'un 50 per cent del capital de la societat que representa.»

Setanta. Es modifica l'apartat 1 de la disposició addicional vint en els termes següents:

«1. El Govern, amb un informe previ de la Comissió Delegada per a Assumptes Econòmics, amb caràcter excepcional, podrà aprovar plans de viabilitat extraordinaris per a aquelles societats titulars d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica que demostren especials dificultats financeres fins al punt de poder posar en perill el desenrotllament normal de les activitats de l'empresa.

Estos plans de viabilitat extraordinaris es consideraran costos permanents de funcionament del sistema a l'efecte del que preveu l'article 16.5 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric, i s'inclouran com a tals per al càlcul de la tarifa elèctrica mitjana o de referència establida en el Reial Decret 1432/2002, de 27 de desembre.»

Setanta-u. S'afigen les disposicions addicionals vint-i-dos, vint-i-tres, vint-i-quatre i vint-i-cinc, amb la redacció següent:

«Disposició addicional vint-i-dos. *Terminis de resolució de conflictes en relació amb la gestió de les xarxes.*

Les reclamacions administratives contra un gestor de xarxa de transport o de distribució podran presentar-se davant de l'organisme responsable de la resolució d'estes, el qual, emetrà una decisió en el termini dels dos mesos següents a la recepció de la reclamació. Este termini podrà prorrogar-se per dos mesos si l'organisme responsable sol·licita informació addicional. Podrà prorrogar-se per més temps amb el consentiment del reclamant.

Disposició addicional vint-i-tres. *Creació d'una unitat orgànica específica en la societat "Red Eléctrica de España, S.A."*

Per a l'exercici de les funcions corresponents a l'operador del sistema i gestor de la xarxa de transport, definides en l'apartat 2 de l'article 34, l'empresa "Red Eléctrica de España, S.A." procedirà a la creació, dins de la seua estructura, d'una unitat orgànica específica que exercirà en exclusiva les funcions d'operador del sistema elèctric i gestor de la xarxa de transport amb l'adequada separació comptable i funcional, complint els criteris establits en l'article 14 de la present Llei, respecte de la resta d'activitats de l'empresa.

El director executiu de la unitat orgànica específica, al qual es referix el paràgraf anterior, serà nomenat i cessat pel Consell d'Administració de la societat "Red Eléctrica de España, S.A.", amb el vistiplau del ministre d'Indústria, Turisme i Comerç.

El personal de la Unitat que exercisca les funcions com a gestor tècnic del Sistema subscriurà el codi de conducta al qual fa referència l'article 14 de la present Llei, que garantix la seua independència respecte a la resta d'activitats exercides pel grup empresarial.

Disposició addicional vint-i-quatre. *Subministrament d'últim recurs.*

A partir de l'1 de gener de 2009, queda suprimit el sistema tarifari integral, i s'establixen les tarifes d'últim recurs.

A partir de l'1 de gener de 2010, només es podran mantindre acollits a tarifa d'últim recurs aquells consumidors amb subministraments en baixa tensió.

A partir de l'any 2011 podran acollir-se a tarifes d'últim recurs els consumidors d'energia elèctrica la potència contractada dels quals siga inferior a 50 kW.

S'autoritza el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç a modificar el límit de potència establert en el paràgraf anterior, si així ho recomanen les condicions del mercat en relació amb els consumidors de baixa tensió.

Així mateix, el Govern podrà determinar els preus que hauran de pagar aquells consumidors que transitòriament no disposen d'un contracte de subministrament en vigor amb un comercialitzador.

S'habilita el Govern a avançar els terminis establits en la present disposició addicional.

Disposició addicional vint-i-cinc. *Pla de Foment de les Energies Renovables.*

El Govern, modificarà el Pla de Foment de les Energies Renovables, per a adequar-lo als objectius que ha establert respecte d'això la Unió Europea del 20% per a 2020, mantenint el compromís que este pla establia del 12% per a 2010. Estos objectius seran tinguts en compte en la fixació de les primes a este tipus d'instal·lacions.»

Setanta-dos. Es modifica l'apartat 3 de la disposició transitòria novena, que queda redactada com segueix:

«3. Sense perjudi del que preveu l'article 13.4 de la present Llei, els contractes que, tenint com a objecte intercanvis intracomunitaris i internacionals d'energia elèctrica a llarg termini hagen sigut subscrits per "Red Eléctrica de España, S.A." amb anterioritat a l'entrada en vigor de la present Llei, mantindran la seua vigència fins que es produísca la seua extinció.

L'energia que tinga el seu origen en els mencionats contractes es retribuirà al preu i en les condicions previstes en estos i s'integrarà en el mercat de producció d'energia elèctrica en les condicions que s'establisquen reglamentàriament.»

Setanta-tres. Se suprimixen les disposicions transitòries dotze i tretze.

Setanta-quatre. S'afeg una nova disposició transitòria dènou amb la redacció següent:

«Disposició transitòria dènou. *Retribució de l'operador del mercat.*

Segons la conformació del mercat ibèric de l'electricitat i fins a la culminació del procés d'integració de l'OMIP, sense perjudi del que establix l'article 16, apartat 9, una part de la retribució de l'operador del mercat podrà tindre la consideració de cost permanent de funcionament del sistema.

La seua quantia serà establida pel Govern amb caràcter anual.

Així mateix, els preus als quals es referix l'article 16.9 podran ser fixats transitòriament pel Govern.»

Disposició addicional primera. *Modificació de l'article 57 de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, Energia Nuclear.*

Es modifica el primer paràgraf de l'article 57 de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, d'Energia Nuclear, que queda el mencionat paràgraf amb la redacció següent:

«En cas d'instal·lacions nuclears, la cobertura exigible, d'acord amb l'article 55 de la present Llei, serà de 700 milions d'euros. No obstant això, el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç podrà imposar un altre límit, no inferior a 30 milions d'euros, quan es tracte de transports de substàncies nuclears o de qualsevol altra activitat, el risc del qual, a juí del Consell de Seguretat Nuclear, no requerisca una cobertura superior. Estes xifres podran ser modificades pel Govern, a proposta del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, per a tindre en compte l'evolució dels convenis internacionals subscrits per l'Estat espanyol i el transcurs del temps o la variació de l'índex de preus al consum per a mantindre el mateix nivell de cobertura.»

Disposició addicional segona. *Modificació de la Llei 25/1964, de 29 d'abril, d'Energia Nuclear.*

S'introdueix una disposició addicional (nova) a la Llei 25/1964, de 29 d'abril, d'Energia Nuclear, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional (nova). *Responsabilitat civil nuclear per danys mediambientals.*

1. Sense perjudi del que disposa la present Llei en relació amb la responsabilitat civil derivada de danys nuclears, els titulars d'instal·lacions nuclears i de transports de substàncies nuclears seran responsables dels danys mediambientals nuclears produïts en el territori nacional que siguen conseqüència d'un alliberament accidental de radiacions ionitzants al medi ambient amb origen en les dites instal·lacions o transports, entesos estos danys com els definits en l'apartat tercer d'esta disposició addicional. A este efecte, els dits titulars hauran de disposar d'una cobertura de risc de 700 milions d'euros, si bé el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç podrà imposar un altre límit, no inferior a 30 milions d'euros, quan es tracte de transports de substàncies nuclears o de qualsevol altra activitat, el risc del qual, a juí del

Consell de Seguretat Nuclear, no requerisca una cobertura superior.

2. Per a afrontar esta responsabilitat, els dits titulars hauran d'ingressar en el compte específic de la Comissió Nacional d'Energia, a què fa referència el punt 1.9 de l'annex I del Reial Decret 2017/1997, de 26 de desembre, una prima de responsabilitat mediambiental a fi que la tarifa elèctrica garantisca la cobertura indicada en l'apartat anterior, que serà independent de la cobertura establida en el primer paràgraf de l'article 57 d'esta Llei. L'import d'esta prima el fixarà el Govern, a proposta del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

3. Els danys establits en l'apartat primer d'esta disposició adicional comprenen les categories següents:

a) El cost de les mesures de restauració del mediambient degradat, excepte si la dita degradació és insignificant, si les dites mesures han sigut efectivament adoptades o hagen de ser-ho.

b) El lucre cessant directament relacionat amb un ús o gaudi del medi ambient que resulte d'una degradació significativa d'este.

c) El cost de les mesures preventives i qualsevol pèrdua o dany causat per estes mesures.

A este efecte, es considerarà:

"Mesures de restauració": totes les mesures raonables aprovades pel Ministeri de Medi Ambient, amb un informe previ del Consell de Seguretat Nuclear, i que tendisquen a restaurar o restablir els elements danyats o destruïts del mediambient o a introduir, quan això siga raonable, l'equivalent d'estos elements en el medi ambient.

"Mesures preventives": totes les mesures raonables adoptades per qualsevol persona, després que haja ocorregut un accident nuclear o un succés que cree una amenaça greu i imminent de dany nuclear, per a previndre o reduir al mínim els danys nuclears mencionats anteriorment, subjectes a l'aprovació del Ministeri de Medi Ambient, amb un informe previ del Consell de Seguretat Nuclear.

4. La reclamació als titulars de les instal·lacions i dels transports de la compensació pels danys establides en l'apartat 3 s'exercitarà davant de la Jurisdicció civil, que haurà de dirigir l'acció conjuntament contra la Comissió Nacional d'Energia.

5. El dret a reclamar els danys mediambientals nuclears s'extingirà si no s'entaula la corresponent acció dins del termini de deu anys a comptar de la data en què es va produir l'emissió.

6. El Govern, en l'àmbit de les seues competències, dictarà totes les disposicions que siguen necessàries per a l'execució i el desenrotllament que establix la present disposició adicional.»

Disposició adicional tercera. *Constitució de les societats filials de Red Eléctrica de España, SA.*

1. Red Eléctrica de España, SA, constituirà una societat filial en la qual tinga la totalitat del capital social i a la qual corresponguen les funcions d'operador del sistema, gestor de la xarxa de transport i de transportista, que es realitzarà amb l'aportació de tots els actius materials i personals que es troben actualment dedicats a l'exercici d'estes activitats. Red Eléctrica de España, SA, podrà transmetre la seua denominació social a la dita societat filial.

2. A la societat filial de Red Eléctrica de España, SA, constituïda d'acord amb l'apartat 1 anterior li seran aplicables totes les disposicions de la Llei del Sector Elèctric i concordants relatives a l'operador del sistema i gestor de

la xarxa de transport, i li correspondrà el dret d'adquisició preferent establert en l'article 91 de la Llei 53/2002, de 30 de desembre. Podrà participar en l'accionariat de la societat matriu qualsevol persona física o jurídica, sempre que la suma de la seua participació directa o indirecta en el capital d'esta societat no supere el cinc per cent del capital social ni exercisca drets polítics per damunt del tres per cent. Estes accions no podran sindicarse a cap efecte. En cas de subjectes que realitzen activitats en el Sector Elèctric i aquelles persones físiques o jurídiques que, directament o indirectament, participen en el capital d'estos amb una quota superior al cinc per cent, no podran exercir drets polítics en la societat responsable de l'operació del sistema per damunt de l'u per cent.

Red Eléctrica de España, SA, no podrà transmetre a tercers les accions d'esta filial que realitza activitats regulades.

Disposició adicional quarta. *Modificació del Reial Decret Llei 6/2000, de 23 de juny, de mesures urgents d'intensificació de la competència en mercats de béns i servicis.*

1. El paràgraf a) de l'apartat 2 de l'article 34 queda redactat en els termes següents:

«a) Generació i subministrament d'energia elèctrica.»

2. L'últim paràgraf de la disposició adicional tercera queda redactat en els termes següents:

«La Comissió Nacional d'Energia, amb l'acord previ del Consell de Reguladors del MIBEL, farà públic per mitjans telemàtics el llistat d'operadors dominants al qual es referix esta disposició adicional.»

Disposició adicional quinta. *Supervisió del mercat elèctric.*

La Comissió Nacional d'Energia, en l'exercici de les funcions de supervisió que té encomanades, remetrà anualment un informe al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç en el qual analitza el grau de desenrotllament de la competència en el mercat elèctric incloent-hi, si és el cas, propostes de reforma regulatòria destinades a reforçar el grau de competència efectiva en el sector.

Disposició transitòria primera. *Creació de l'Oficina de Canvis de Subministrador.*

En el termini màxim de dos mesos, des de l'entrada en vigor de la present disposició, les empreses distribuïdores i comercialitzadores a què fa referència l'article 47 bis hauran de constituir la societat mercantil «Oficina de Canvis de Subministrador».

La dita societat, amb l'autorització prèvia de la Secretaria General d'Energia del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, iniciarà la seua activitat abans que transcorreguen sis mesos des de la publicació de la present disposició.

Disposició transitòria segona. *Subministrament a tarifa dels distribuïdors.*

1. Fins al moment d'entrada en vigor del mecanisme de subministrament d'últim recurs, continuarà en vigor el subministrament a tarifa, que serà realitzat pels distribuïdors en les condicions que s'establixen en la present disposició transitòria.

Les tarifes d'aplicació als subministraments tindran en compte les especialitats que hi corresponguen.

El Govern establirà una metodologia per al seu càlcul, que inclourà, entre d'altres, el cost de producció d'energia elèctrica, els costos de transport i distribució d'energia elèctrica, els costos de comercialització, els costos permanents del sistema i els costos de diversificació i seguretat d'abastiment.

2. El ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, amb l'acord previ de la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics, dictarà les disposicions necessàries per a l'establiment de les tarifes. Les tarifes aprovades no inclouran els impostos que siguin aplicables.

3. El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç establirà el mecanisme de traspàs de clients del sistema a tarifa al sistema de tarifa d'últim recurs que els corresponga.

4. Les empreses distribuïdores, mentres siguin responsables de realitzar el subministrament a tarifa regulat en la present disposició transitòria, estaran obligades a presentar ofertes econòmiques d'adquisició d'energia per la part d'energia necessària per al subministrament dels seus clients a tarifa no coberta per mitjà de sistemes de contractació bilateral amb entrega física.

El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç regularà la participació dels distribuïdors en els sistemes de contractació bilateral amb entrega física.

Les empreses distribuïdores, com a responsables de realitzar el subministrament a tarifa regulat en la present disposició transitòria, tindran dret al reconeixement per part de l'Administració d'una retribució regulada per l'exercici de la seua activitat dins del sistema elèctric. La dita retribució es calcularà atenent els costos que es consideren necessaris per a realitzar l'activitat.

A este efecte, la facturació dels seus clients a tarifa serà cobrada per les empreses que realitzen l'activitat de comercialització a tarifa, que hauran de sotmetre les quantitats ingressades al procés de liquidacions d'activitats regulades de la Comissió Nacional d'Energia.

El cost d'adquisició d'energia elèctrica en el mercat de producció d'electricitat en què incórreguen estes empreses es considera com a cost liquidable i es calcularà per a cada període de liquidació prenent com a referència l'energia adquirida en els mercats organitzats en els quals s'autoritze la seua participació i el preu mitjà ponderat de les adquisicions corresponents al conjunt de comercialitzadores a tarifa que resulte en cada període.

5. Seran obligacions de les empreses distribuïdores en relació al subministrament d'energia elèctrica a tarifa:

a) Atendre en condicions d'igualtat les demandes de nous subministraments elèctrics a tarifa en les zones en què opere l'empresa distribuïdora del seu grup empresarial i formalitzar els contractes, d'acord amb el que ha establert l'Administració.

b) Adquirir l'energia necessària per a l'exercici de les seues activitats.

c) Facturar i cobrar el subministrament realitzat.

d) Aplicar als seus consumidors la tarifa que, d'acord amb el que ha disposat l'Administració General de l'Estat, els corresponga.

e) Informar, si és el cas, els seus consumidors de la tarifa elèctrica més convenient per a ells.

f) Posar en pràctica els programes de gestió de la demanda aprovats per l'Administració.

g) Procurar un ús racional de l'energia.

h) Aplicar les mesures adequades de protecció del consumidor d'acord amb el que s'establix reglamentàriament.

i) Subministrar a l'Oficina de Canvis de Subministrador definida en l'article 47 bis de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric, la informació que reglamentàriament es determine.

j) Preservar el caràcter confidencial de la informació de la qual tinga coneixement en l'exercici de la seua activitat, quan de la seua divulgació puguen derivar-se pro-

blemes d'índole comercial, sense perjudi de l'obligació d'informació a les Administracions públiques.

6. Les empreses distribuïdores, en relació al subministrament d'energia elèctrica a tarifa, tindran dret a:

a) Exigir que els equips de mesura dels usuaris reunisquen les condicions tècniques i de construcció que es determinen, així com el bon ús d'estos.

b) Contractar l'adquisició o venda d'energia elèctrica en els termes que preveu la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric, i les seues disposicions de desplegament.

c) Rebre la informació de l'Oficina de Canvis de Subministrador i les dades dels consumidors que reglamentàriament es determinen relatives als canvis de subministrador.

d) Sol·licitar la verificació del bon funcionament dels equips de mesurament de subministraments i, si és el cas, reclamar les quanties que siguin procedents.

e) Accedir a les xarxes de transport i distribució en la forma que reglamentàriament es determine.

Disposició transitòria tercera. *Adaptació dels estatuts i estructura orgànica de la societat Red Eléctrica de España, S.A.*

1. Abans que transcorrega un any des de l'entrada en vigor de la present Llei societat Red Eléctrica de España, S.A., constituirà les societats filials a què es referix la disposició adicional quinta d'esta llei i procedirà a l'adaptació dels seus estatuts i estructura orgànica al que disposa la disposició adicional vint-i-tres, sobre creació d'una unitat orgànica específica, de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric.

Els aranzels de notaris, registradors mercantils i de la propietat corresponents als actes necessaris d'adaptació de l'estructura orgànica a l'exigència de separació d'activitats, així com els necessaris per a la constitució de les filials, quedaran reduïts al 10 per 100.

2. Així mateix, abans que transcorreguen sis mesos des de l'entrada en vigor de la present Llei, «Red Eléctrica de España, S.A.» donarà una solució als contractes que hagen sigut subscrits amb anterioritat a l'entrada en vigor de la present Llei, que eximisca la dita societat de la responsabilitat de la seua gestió. Per a això, s'habilita «Red Eléctrica de España, S.A.», a cedir els drets d'estos contractes a tercers amb l'autorització prèvia de la Secretaria General d'Energia del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

Disposició transitòria quarta. *Règim transitori dels agents externs autoritzats.*

Els agents externs que amb anterioritat a l'entrada en vigor de la present Llei hagen obtingut l'autorització administrativa i estiguen inscrits en el corresponent registre administratiu disposaran d'un termini de sis mesos per a adaptar la seua autorització i inscripció a la figura del comercialitzador. Durant este període els drets i les obligacions d'estos subjectes seran els establits en la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric, i les seues disposicions de desplegament per als comercialitzadors.

Disposició transitòria quinta. *Adaptació de les obligacions de separació d'activitats.*

Les empreses i els grups empresarials que a l'entrada en vigor de la present Llei exercisquen activitats en el sector elèctric disposaran d'un termini de sis mesos per a adaptar-se al que disposa l'article 14 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric.

Disposició transitòria sexta. *Noves funcions de societat Red Eléctrica de España, S.A. en els sistemes elèctrics insulars i extrapeninsulars.*

En el termini de quatre mesos des de la publicació de la present Llei, Red Eléctrica de España, S.A., passarà a realitzar totes les funcions assignades a l'operador del mercat en relació amb la liquidació i comunicació dels pagaments i cobraments corresponents als sistemes elèctrics insulars i extrapeninsulars, així com la recepció de les garanties que, si és el cas, siguin procedents.

Disposició transitòria setètima.

L'Operador del Sistema remetrà al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç una nova versió del Procediment d'Operació a la qual fa referència l'apartat 1 de l'article 21, en el termini màxim de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'esta Llei, sense perjudici d'ulteriors revisions i actualitzacions.

Disposició transitòria octava.

En el termini d'un any, des de l'entrada en vigor de la present Llei, el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç elaborarà, sobre la proposta de norma realitzada per la Comissió Nacional d'Energia, segons el mandat de la Disposició addicional dotze del Reial Decret 1634/2006, de 29 de desembre, i amb la consulta prèvia a les comunitats autònomes, el mecanisme previst en el subapartat d) de l'apartat 1 de l'article 16 de la present Llei.

Disposició transitòria novena. *Transmissió d'instal·lacions de transport.*

A fi de complir el que estableixen els articles 9 i 35.2 de la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del Sector Elèctric, les empreses que a l'entrada en vigor de la present Llei siguin titulars d'instal·lacions de transport, hauran de transmetre les dites instal·lacions a Red Eléctrica de España, S.A., com a gestor de la xarxa de transport i transportista únic, en el termini màxim de tres anys des de l'entrada en vigor de la present Llei.

El preu de cada compravenda serà acordat entre les parts i estarà basat en preus de mercat. En cas de discrepàncies en el seu establiment, les parts hauran de sol·licitar a la Comissió Nacional d'Energia el nomenament d'un àrbitre independent, que serà l'encarregat de la determinació del preu, que serà vinculant per a ambdós parts.

Els aranzels de notaris, registradors mercantils i de la propietat, corresponents als actes necessaris per a la formalització de les compravendes anteriors, quedaran reduïts al 10%.

Fins que no es materialitze la transmissió de les instal·lacions de transport, les empreses titulars de les dites instal·lacions podran continuar exercint la dita activitat, respecte a les instal·lacions de la seua propietat posades a servici o que hagen iniciat la tramitació de l'autorització administrativa prèvia amb anterioritat a l'1 de gener de 2007, sent-los aplicable, a este efecte, el que disposa la mencionada Llei 54/1997 per al transportista únic.

A les transmissions d'elements patrimonials derivades de l'aplicació d'esta norma els serà aplicable el règim fiscal de les transmissions d'actius realitzades en compliment de disposicions de rang de Llei de la normativa de defensa de la competència.

No obstant l'anterior, quedaran excloses de la mencionada transmissió aquelles instal·lacions que autoritze el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, d'acord amb el que disposa l'article 35.2.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen al que disposa la present Llei.

Disposició final primera. *Caràcter de la Llei.*

La present Llei té caràcter bàsic, d'acord amb el que estableixen els articles 149.1.13 i 25 de la Constitució.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

La present Llei entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 4 de juliol de 2007.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

13025 *LLEI 18/2007, de 4 de juliol, per la qual es procedix a la integració dels treballadors per compte propi del Règim Especial Agrari de la Seguretat Social en el Règim Especial de la Seguretat Social dels Treballadors per Compte Propi o Autònoms.* («BOE» 160, de 5-7-2007.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.
Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El Règim Especial Agrari de la Seguretat Social va nàixer a mitjan dècada dels seixanta del segle passat, moment en què el sector agrari ocupava un lloc de primera línia en l'activitat econòmica, per la seua rellevància tant en la població activa ocupada com en el producte interior brut nacional.

El seu objectiu va ser incorporar els treballadors agraris a la protecció de la Seguretat Social, des d'una perspectiva que els reconeixia singularitats específiques en matèria de cotització i de prestacions.

A este efecte, es va procedir a conjugar un marc específic de contribució atenuada amb uns nivells de protecció progressivament actualitzada, per a anar convergint amb l'establida en altres règims de la Seguretat Social, tot això tenint en compte les possibilitats econòmiques del sector. Esta articulació té en l'actualitat com a referents bàsics el Decret 2123/1971, de 21 de juliol, pel qual es va aprovar el Text Refós de la legislació de Seguretat Social agrària, i el Decret 3772/1972, de 23 de desembre, que va suposar el seu desplegament reglamentari.

Es tracta, no obstant això, de normes que, en gran manera, ja no es corresponen amb les transformacions operades en les últimes dècades en el sector agrari, en particular quant a la inclusió dels treballadors per compte propi, que, d'altra banda, s'han vist afectats pel procés